

5769

Poštarina plaćena

7-148

Ujévi szám ára 2 dinár.

1-148

VIII. évfolyam, 82. szám.

DÉLBÁCSKA

Budapest

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám: 137. éjjel 488. Sürgőny cím: „Délbácska” Novisad.

NOVISAD, 1927. JANUÁR 1.

SZOMBAT

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din; fél évre 240 din. és egész évre 480 dinár. Egyesszám ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Magyar ujév, magyar egység

Az év végével megejtjük a politikai elszámolást, mit végeztünk és milyen eredménnyel? Leszögezzük a tényt, hogy irányunk és véleményünk a magyarság politikai küzdelmében soha nem ingadozott, hanem egyenes irányban haladt. A kitűzött cél, amelyért olyan lelkes szívekkel indultunk harcba: a keresztény magyarságnak politikáját összhangba hozni az egész országban élő magyarság felfogásával és ezen az alapon egy egységes, tömör pártban, az Országos Magyar Pártban összehozni, még mindig nem sikerült teljesen. A cél keresztülvitele nem rajtunk múlott. Mi bevilágítottuk a sötétben botorkáló magyarság útját, erős hittel és félreismerhetetlenül nyílt szavakkal, sorokkal. A fény lobogott és néha-néha úgy látszott, hogy mindenki e fény felé fog fordulni, de ismét jött a visszaesés.

Mégegyszer ismétljük azt a sarkalatos tételt, amelyet mi politikánk tengelyének tekintünk: az egységet. Mit értünk ez alatt?

Semmi mást, mint, hogy az alkotmány írott betűi és rendelkezései szerint minden itt élő magyarnak egy pártba kell tömörülnie és minden más pártérdek köréből ki kell vonni magát és csak ennek a célnak, az egységnek kell mindent alá rendelni. Ekkor lehet az országos párt nagy, hatalmas sulyú és így tud csak elérni olyan eredményeket, mik az itt élő magyar kisebbség hasznára válnak.

Addig, mint láttuk — nem vetheti be teljes sulyát a párt a magyarság érdekében, mert nincsen a háta mögött az ősszmagyarság.

Hogy milyen legyen a Magyar Párt politikája, azt előre lekötöni sem nem lehet, sem nem tanácsos. — A politika örökké forgó kerek olyan helyzetbe hozhat pártokat, amelyeket mérlegelés tárgyává kell tenni és hozzá alkalmazkodni. Az egész magyarság által megválasztott vezetők és vezér, megfogják mindég találni azt a helyes módot, ami a magyarság hasznára lesz.

Csak hogy a vezetőknek és vezérnek az ősszmagyarság legteljesebb bizalmával kell rendelkezniük, ha ez hiányzik, úgy az egység már veszélyeztetve van.

A népnek széles rétegeit be kell avatni a párt munkájába és elhatározó lépések előtt meg kell kérdezni és hallgatni a nép véleményét és kívánságait.

Csakis így, a nép akaratából és a nép, az ősszmagyarság véleményéből kialakult kisebbségi magyar politikát tartjuk szükségesnek és helyén valónak az egység érdekében.

Vajjon mi okozta azt, hogy az Országos Magyar Párton kívül alakultak más magyar pártok, amelyek a kormányzó pártokhoz csatlakoztak?

Egyszerűen az, hogy az Országos Magyar Párt nem volt egységes, nem foglalta magában az ősszmagyarság képviselőit és nem volt meg — mert nem volt lehetséges — a magyarsággal való szoros kapcsolat, érintkezés. Így sokan saját érdekeik és törekvéseik szerint helyi politikát folytatnak az országos párt rovására.

Mi megmaradunk tovább a kitűzött célunk mellett és sohasem fogunk sem személyi,

sem külön politikai orientációs politikát folytatni, de nem fogunk eltérni attól, hogy figyelemmel kísérjük úgy az országos párt, mint a helyi szervezetek működését és nem ellenzéki, de jóindulatú, ha kell néha erős kritikát gyakorolunk mindazon esetekben, amikor az egységet veszélyeztetve látjuk.

Feltétlenül bizalmunk van, még az elmúlt események után is — hogy az egységet megtudjuk teremteni úgy a vezérekkel, mint a néppel és mégis csak egy erős egységes magyar pártot fogunk a közel jövőben látni, a nép által választott vezetőkkel és irányokkal. Az el-

számolás megejtésével még sok a teherterele a kisebbségi magyarságnak épen úgy, mint a vezetőknek is.

Politikai mérlegünk évről-évre javul és ha erős kezű, a kisebbségi magyarságot teljesen megértő vezérek kemény, erős munkát fognak folytatni és nem kényelmes, személyt kimélt, úgy az egység meg lesz és a jövő évi mérlegünk képe jobb lesz, mert sulyunk lesz.

Minden itt élő magyar ember szívébe hozza meg az ujesztendő az egység iránti szeretetet és az egység szeretete az egységes nagy Magyar Pártot.

A radikális klub 66 szavazattal 21 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak

Harmincöt képviselő nem jelent meg a klub ülésén — Trifkovic Márkó a kormány ellen szavazott — Szimonovic és Miletic Szlávko lemondtak

Beogradból jelentik: A radikális klub tegnap délelőtt tartotta meg nagy érdeklődéssel várt ülését, amelyen a kormány sorsának kellett eldőlnie. Az ülésen harmincöt kivételével valamennyi képviselő megjelent. Az ülés előtt megindult a kapacitálás az elégedetlenkedő elemek leszerelésére. Az újságírók Uzunovic miniszterelnököt vették körül és felvilágosítást kértek arra nézve, vajjon Szimonovic és Miletic Szlávko miniszterek lemondása megtörtént-e már. A miniszterelnök a következőket válaszolta az újságírók kérdéseire:

— Sem Miletic, sem Szimonovic nem nyújtották be eddig lemondásukat.

Az újságírók erre Szimonovicshoz fordultak, aki a következőket mondotta:

— Lemondásomat a párt bizalmától tetsem függővé.

Az ülés mindvégig izgatott hangulatban folyt le. Uzunovic felszólalása után felvetette a bizalmi kérdést s az elnök elrendelte a szavazást.

Hatvanhat képviselő bizalmat szavazott a kormánynak, huszonkettő azonban a kormány ellen szavazott. Nagy feltűnést keltett, hogy a kormány mellett egyenéhány exponált Pasics párti képviselő is szavazott, többek között Markovic Láza Trifkovic Márkó viszont a kormány ellen szavazott. A távollevő harmincöt képviselő közül nyolcan sürgőnyileg biztosították a kormányt bizalmukról.

Dacára annak, hogy a klub nem szavazott egyöntetűen a kormány mellett, Uzunovic a szavazás eredményéből nem vonja le a konzekvenciát.

Az ülés után izgalmas jelenetekre és összecsapásokra került a sor a kormánytámo-

gató és kormányellenes képviselők között. Trifkovic Márkó kijelentette, hogy azért szavazott a kormány ellen, mert Uzunovic a válság megoldása körül nem tartotta be a parlamentáris formát.

Egyébként az elégedetlen radikálisok közül többen azt hangoztatták, hogy nem robbantási szándékkal szavaztak a kormány ellen, hanem azért, mert elégedetlenségüket akarták kifejezésre juttatni Uzunovic kormányalakításával szemben.

A radikális párt ülése után Szimonovic miniszter azt mondta az újságíróknak, hogy Miletic Szlavko és ő lemondottak. A párt ülésén jelen volt képviselők kijelentették, hogy Szimonovic és Miletic Szlávko az ülésen bejelentették lemondásukat, kijelentették azonban, hogy lemondásukat csak akkor indokolják meg, ha a lemondásukat elfogadják. A kormány többi tagjai nagyon rezerváltan viselkedtek csak Szrskics Milán jelentette ki, hogy a két miniszter lemondása egyáltalán nincs befolyással a kormányra. Uzunovic azonban nagyon ideges volt és nem akart semmit sem mondani az újságíróknak.

Tegnap délután az a hír terjedt el, hogy Trifkovic Marko és dr. Szubotica a parlament alelnöke, akik a kormány ellen szavaztak, a szkupstina legközelebbi ülésén beadják lemondásukat és azután kiméltlen harcot indítanak az Uzunovic kormány ellen.

Politikai körökben nagyon kritikusnak tartják a kormány helyzetét, bizonyosra veszik, hogy Uzunovic le fog mondani, amit ha nem tenne meg feltétlenül kettészakadna a radikális párt.

Fellázadt a szalonikii helyőrség és elindult Athén felé

Szalonikiból jelentik, hogy az ottani helyőrség fellázadt és elindult Athén felé. A lázadók a kormányt meg akarják buktatni és helyébe katonai diktatúrát akarnak kikiáltani. Feltűnő, hogy a kormány minden óvintézkedést tengerészlegénységgel hajt végre.

Románia műtárgyakat követel Jugoszláviától

Bukarestből jelentik: Coriolan Petreanu román műtörténész összeállította azoknak a festményeknek és műtárgyaknak jegyzékét, amelyeket Románia Jugoszláviától, Magyarországtól és Ausztriától követel. Jugoszláviától a Temesvárról elszállított muzeális tárgyakat követeli Ro-

mánia Magyarországtól és Ausztriától az Erdélyből származó dolgokat. Varju Elemér dr., a budapesti Nemzeti Múzeum helyettes főigazgatója kijelentette, hogy Romániának Magyarországtól semmi követelni valója nincsen

160

Két véres gyilkosság két szomszédos községben

Mikor a politikai ellenfelek nincsenek egy véleményen — A névtelen gyilkos

Becskerékről jelentik: A bánáti Oporó községben tegnap este véres gyilkosság történt. A község egyetlen korcsmájában iddógált Szaporijek Ráda földműves. Hét óra körül beállított egy ismeretlen ember, aki Borcsa községből jött. Az ismeretlen ember Szaporijek mellé telepedett és együtt kezdtek inni. Hamarosan összeveszett a két ivótárs, mire az ismeretlen kiment az uccára és kihívta Szaporijeket. Abban a pillanatban, amikor Szaporijek az uccára lépett, az ismeretlen rátámadt és késsel halálra szurkálta. A gyilkos elmenekült, de még az éjszaka folyamán Sefkerinben elfogták a csendőrök. Vallatásnál elmondotta,

hogy ő volt a gyilkos, de a nevének nem akarta megmondani.

Ugyancsak tegnap este gyilkosság történt a szomszédos Baramba községben is, ahol Deszpotovics Gyóka, az önálló demokraták ottani szervezetének az elnöke összeveszett Racskov Cseda földművessel. A két férfi politikai ügyekről tárgyalt, de olyan hangosan, hogy a vendéglős hamarosan mindkettőjüket az uccára dobta. Itt Deszpotovics bottal fejbe vágta Racskovot, aki kést rántott és mellbeszurta ellenfelét. Deszpotovics azonnal meghalt. A gyilkost a csendőrség letartóztatta.

Amerika visszarendelte csapatait a nikaraguai frontról?

Newyorkból jelentik: Coolidge elnök elrendelte a Nikaraguában lévő csapatok visszavonását. Az intézkedés oka az, hogy Coolidge elnök szigorúan meg akarja őrizni az Egyesült Államok semlegességét. Néhány olyan ponton, ahol nagyobb amerikai érdekek forognak kockán, az amerikai polgárok védelmére kisebb őrségeket hagytak hátra.

Az Associated Press, Sacasától szikratávíratot kapott, amelyben tiltakozik az amerikai csapatok Nikaraguában való partraszállítása ellen és tagadja, hogy az amerikaiak élete és vagyona veszélyben forog. Sacasának kijelentése szerint az amerikai eljárás célja az, hogy megakadályozza a liberálisok hadseregének mozdulatait.

Felfedezték a veszettség ellenszerét és a rákbetegség gyógyszerét

Egy hannoveri orvostanár felfedezte a veszettség ellenszerét. Az új gyógyszert Lysinnek nevezték el. Londoni jelentés viszont

arról számol be, hogy két angol orvos feltalálta a rákbetegség gyógyszerét.

A szubotikai rendőrségen lelkiismeretfurdalástól gyötörve jelentkezett egy tizenhat év előtti gyilkosság tettese

Szubotikáról jelentik: Különös és ritka módon hullott le tegnap a lepel egy tizenhat év előtti Szubotica mellett elkövetett gyilkosságról. A rendőrségen megjelent Csehó János 72 éves hajdújárás földműves, aki kijelentette, hogy érzi közelgő halálát és bevallja, hogy 16 év előtti Hajdújárás egy zivataros éjszakán megölte Csiva István hajdújárás földbirtokost.

1910-ben Csiva István hajdújárás gazdálkodónál dolgozott mint béres. Csiva részeges, kötekedő ember volt és emiatt rossz viszonyban élt feleségével és husz éves fiával. Többesór napokig elmaradt hazulról és ha eből otthon perpatvar támadt, mindig meggyilkolással fenyegette meg a családját. Az asszony sem sokat törődött a hitvesi hűséggel: közben Bódi Szabó János gazdálkodóval tartott fenn szoros barátságot.

Csiváné és ennek husz éves István nevű fia, többször felszólították, hogy verje agyon a gazdáját. Nagy ígéretekkal biztatták, de nem akarta megtenni.

1910-ben, aratás idején, ismét részegen jött haza a gazdája, amiből nagy veszekedés támadt. Csiva ezalatt a pitvarban levő ágyon részegen aludt. Amikor besötétedett a gazda huszéves fia újra kiment hozzá és behívta a

lakásba. Itt anyjával ismét rábeszéltek a gyilkosságra, de ő tétovázott és azt mondta, hogy nem meri agyonütni a gazdáját. A fiu ekkor a hálószobából egy régi típusú, kakasos vadászfegyvert hozott elő és azt mondta, hogy ezzel löjje agyon az apját.

Mivel ő maga nem tudott a fegyverrel bánni, a fiatal Csiva töltötte meg a fegyvert, felhuzta a ravaszt, azután a puskát a kezébe nyomva, kivezette a pitvarba, ahol az öreg aludt.

A fiatal Csiva gyertyát gyújtott és azzal világított, ő pedig a gazda halántékához illesztette a fegyvert és elsütötte.

Tettétől annyira megijedt, hogy azonnal elbujdosott a tanyáról és hónapokig a közeli szállításokon rejtőzött.

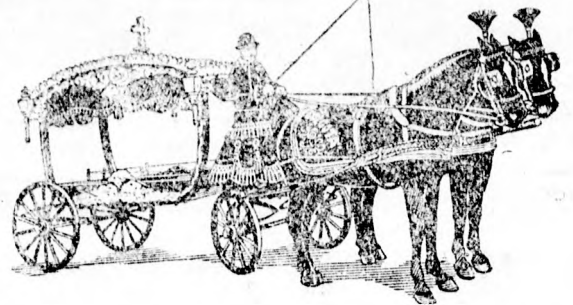
A gyilkosság után a rendőrség megindította a nyomozást, amely egészen tegnapig eredménytelen maradt.

Csehó János kihallgatása után a szubotikai rendőrség nyomban megindította az új nyomozást és még tegnap letartóztatta Csiva Jánosné, aki mindent tagad. A rendőrség folytatja az özvegy kihallgatását és a mai nap folyamán előreláthatólag újabb letartóztatásokat fog elrendelni.

la bel- és külföldi szenet, — la felsősziléziai diókokszot, — Bel- és külföldi kovácszszenet, valamint

tüzipát

kicsinyben is elad és minden tételt házhhoz szállít
"Carbon" Adolf Nathan és Tsa B. T.
Novisad, trg Oslobodjenja 6. I. (Apoló épület)
Telefon 483.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az asztalos szakmám mellett saját házamban, Uspenska ul. 12. alatt

GOLGOTA

Temetkezési Vállalatot

nyitottam, melynek vezetését Pörge Pál uralja biztalan.

A temetkezési ügyeket, valamint exhumálásokat bármely vidékről (külföldről is) a legnagyobb figyelemmel és pontossággal intézem a legszolidabb árak mellett.

Tisztelettel: id. Lenkey Imre.
1472-1-0

AMERIKA

ARGENTINA, BRAZILIA, URUGUAY, BOLIVIA, CHILE, PARAGUAY, PERU, KANADA, EGYESÜLT ÁLLAMOK és AUSZTRÁLIA

mindenkinek elérhető

Hogy a sok lelkiismeretlen ügynök és spekuláns tévutra vezetését megakadályozzuk, sikerült a szociálpolitikai minisztérium engedélyével utasoknak tengeren túl való szállítására fiókot felállítani

Novisad, Jevrejska ul. 14.

szám alatt. Leggyorsabb, legbiztosabb és legkényelmesebb átutazás, a legmodernebb gyorsgőzösökön, mint Majestic, Berengaria, Olympia, Aquitania, Homeric, Mauretania, Belgenland stb. a legnagyobb hajózási társaságoktól, mint: CUNARD LINE, WHITE STAR LINE, RED STAR LINE, HOLLANDI KIR. LLOYD. A passzus és iratok nálunk lesznek felülvizsgálva. Vizumot a passzushoz mi szerezzük be.

Utasításokat és felvilágosításokat a legyorsabban és díjtalanul eszközöl

Jugoszlávija Express Agencija B. D. N-Sad, Jevr. 14. Kancelarija Osiguravajućeg društva „Sumadija“

Nagy választék

elsőrendű gyarmat-, csemege-árakban és delligyümölcsökben

rendkívül olcsó árak mellett kapható

Dimovic-nál.

2112-1-3

SIESSEN Duna ucca 21. szám alá

állami osztálysorsjegyet venni, mert már január 11-én van a huzás.
Benő Weiser sorsjegyelárusító Novisad, Duna ucca 21.

Kérjük, hogy okvetlenül tekintse meg az ujévi időre, december hó 1-től január hó 1-ig mélyen leszállított árainkat,

ugy, hogy mindenki olcsón és jól vásárolhat elsőrendű legdivatosabb és legszebb drágaköves arany és ezüst ékszereket, órákat, valamint tiszta ezüst és elsőrendű China-ezüst árakat.

Minthogy nem ékszerárusok, hanem tanult szakemberek vagyunk, teljes szakképzettséggel bírnak, forduljon teljes bizalommal régi bankhoz.

KLEIN és FREIGANG, ékszerész és órás
Novisad, Kralja Petra u. 29.

Boldoggá avatás

Róma, december hó.

A késő délutáni órákban ezren tódulnak Szent Péter temploma világcsodájára. A szent-egyház kupolája lenyűgöző szépségben mered ég felé. Az embertömeg a színek tarkabarkaságában kigyózik az utakon. Tarka már a vi-seletében, a sötét papitalár sok színben villogó cingulusaival és baretteivel, apácák és nővérek, meg szerzetesek csuklyái, a pápai testőrség aranytól csillogó formaruhája, polgári ruházat a legkülönbébb változatban az ünneplő feketétől a délvidéki uccai élet leg-színesebb foltáig. A világ minden tájáról összesereglett emberek arcéle, fejtartása a maga ezerféle változatában a szemet kápráztatja, a minden oldalról felhangzó babiloni nyelvzavar a fület kábítja. Mindez a sok férfi, asszony meg gyerek beözönlik Szent Péter templomába egy solenne beneficario dei venerabile servi di Dio (Az ur tiszteletreméltó szolgáinak boldoggá avatása) várakozik rájuk a maga misztikus fényében és pompájában. A pápai kancellária meghívóján rajta is áll, hogy Sales Giacomo és Santemouche Guglielmo páterek az ünnepség központjai, a valóság meg az, hogy az idetóduló embertömeget csak az az egyetlen, boldogító gondolat lelkesíti, hogy láthassa a pápát, aki önkéntes fogságban tölti a Vatikánban napjait és mégis bármily világi uralkodónál nagyobb hatalommal kormányozza a világ megszámlálhatatlan hívő lelkeit.

Az óriás templom még félhomályban borong. Fantasztikus körvonalakban révedezik a sok szép márványalak meg faragvány, amit istenáldotta művészek teremtettek évszázadok során át. Csak a Michelangelo-kupola ablakán tűz be sűrű sugárkéve és a pápa előoltárján imbolyog gyér gyertyafény. Messze kitérve még a templomkapuk, amikén szakadatlan sorokban áradnak be új fleg új csoportok, amelyeket az a remény éltet, hogy sikerül majd a Szent Atya egy tekintetét ellesniök. Fakorlátok, a santo anno maradványai tartják az ájtatos hívők tömegeit távol attól az utestől amelyen a pápa kíséretével bevonul. Svájci testőrök festői formaruhájukban, acél-sisakkal a fejükön és alabárdal a jobbjukban könyörtelenül elzárják az utat a főtértől. A hozzávezető keskeny mesgyét néhány pápai kamarás rója, aki ma szintén alig tudja nyugtalanságát leplezni. Így hát még van idő, hogy szemlét tartsunk az embertömegben, amennyire ezt a világ e leghatalmasabb templomának arányai a látcső nélkül szűkölködő szemnek egyáltalán lehetővé teszik

In abito nero rigorosamente accollato e velo, tehát fekete, magasan záro ruhában, fátyollal jelenjenek meg a nők, fekete ruhában a férfiak is. Így kívánja ezt a Basilica vaticana, de csak kevesen voltak erre figyelemmel. Még festői rongyokba burkolódó embereket is látni, de meg a legfiatalabb évjáratu gye-rekekben sincs hiány. Ugy látszik, a mostani pápa alatt nem ragaszkodnak a hajdan oly merev ceremóniákhoz. Az óriás hajókat még zürzavaros hangáradat tölti be. Hirtelen elül a zaj, a főoltár lángjai kigyullanak, trombiták harsognak és biborszínű formaruhájukban, feltűzött oldalfegyverrel, döngő léptekkel vonulnak föl a paeфриereiek, akiket kivont karddal tisztek vezényelnek. Egy-kettőre megalakulnak a sorfalak. A közönség feszült érdeklődése csúcspontjára ér, amikor bezárulnak a templomajtók, ami annak a jele, hogy a pápa elhagyta lakosztályát és büszke menetben közeledik a vatikán lépcsői felől. Ezüstös hangon fölcattanó kürtök a pápai himnuszt intonálják. Ekviva-kiáltások és viharos taps üdvözlí az éppen e pillanatban a templomba befördülő menetet. Az ujjongás egyre határozottabb, amint ezerféle hangja a falakon és oszlopokon visszaverődik. Fölhangzanak a vezényszavak, a paeфриierek tisztelegnek és a svájci gárdisták merevre fogják alabárdjaikat. Közeledik már a menet. A seda gestatorian, amelyet pae-frinieriek emelnek a vállukon, magasan a nézők fölött ül a pápa, akinek sápadt, kifejezésteljes arca átszellemülten ragyog. Szemüvegén át

jóságos komolysággal tekint az ujjongó sokaságra. Egyszerű, de festői gesztussal állandóan áldást oszt jobbájával. Feszült érdeklődéssel csüggenek a biborosok és a többi egyházfedelmek a látványon. Régmúlt időkbeli való alakok is feltűnedeznek, így Serluppi gróf, az agg főasztalnok, aki már csak nagy fáradtsággal mozog, továbbá Massimo Camillo herceg és mások.

Aztán a menet az előoltárt megkerülve, amelynél a pápa máskor áldozni szokott, a főoltár elé ér. Orgonahangok viharoznak, a

vatikáni énekesek megható templomi énekbe fognak és mindenki térdre borul. Halotti csend. A pápai gárdisták szalutálva szintén térdre ereszkednek. Megtörténik a boldoggá avatás. Ujból fölhangzanak az üdvkiáltások és méltóságteljes lépésben, ahogy jött, visszatér a menet, amely fölött ismét magasan trónol a Szent Atya alakja. A menet egyenesen a bejárat felé tart és előtte kanyarodik el, a vatikán lépcsői felé, amelyeken XI. Pius ismét lakosztályába halad föl. Kitérnek szélesen a Péter templom kapuit, amelyeken át a sokezernyi sokaság megint a hétköznapi élet forgatagába merül.

Regényfejezetek a levegőben

Leđnyszöktetés a felhők országútján — Repülőgépen a szökevények nyomában — Póruľjárt kirándulók — Galamb a kalitkában

A leány- és asszonyszöktetések tarka törtériban maholnap idejét mulja már a gépkocsi, meg a gyorsvonat. Helyét elfoglalja a repülőgép, amely gyorsabb és modernebb, mint a többi közlekedési eszköz, a szökés nagyobb feltűnést okoz vele, mint egyéb prózai járművel, a barátok lelkében fokozottabb irigységet ébreszt és a bátor vállalkozóknak több romantikát ígér.

De nemcsak szökésre, hanem a kereket oldott szerelmespárok kézrekerítésére is gyakorta felhasználják a légijárművet, faképnél hagyott házastársak, vagy kétségbeesett családapák.

Piccio olasz repülőőabornok, amikor a felesége, kis gyermekével együtt hűtlenül elhagyta és Nápolyból Szardinia felé fordította szekere rudját, — rangiához és beosztásához méltón — repülőgépen vette üldözöbe őket.

Egy brüsszeli leányt szintén repülőgépen szöktetett meg angol udvarlója az apácázárdából. Amidőn a felbőszült apa a dologról értesülést szerzett, ő is repülőgépen indult el a szökevények nyomában Anglia felé. Ott házassági tilalmat eszközölt ki a leánya ellen, amikor azonban erről az anyakönyvezető hivatalokat értesítették, az esküvőt már régen nyíltbeütötték.

A repülőgéppel végrehajtott kalandos szöktetési történetekért különben nem szükséges Brüsszelbe vagy Angliába mennünk. Budapestben, valamint Lembergben is történt hasonló eset minap, jelöl annak, hogy amióta Magyarország belekapcsolódott a nemzetközi légihálózatba, nemcsak kereskedők, bankárok és diplomaták törekszenek léptenyomon kihasználni e modern közlekedési eszköz előnyeit, hanem a szerelmes fiatal generáció is igyekszik tőle telhetően lépést tartani a modern kor követelményeivel.

A múlt év tavaszán — az ilyen eseteket rendszeren a tavasz szokta kirobbantani — a budapesti főkapitányságon megjelent egy fővárosi építész és bejelentette, hogy huszéves leánya ismeretlen helyre távozott. Néhány óra mulva egy állami őtisztviselő is jelentkezett, aki huszonnégy éves fiának eltűnését hozta a rendőrség tudomására. A nyomozás során hamarosan kiderült, hogy a két eltűnési eset szorosan összefügg egymással, ugyannyira, hogy a vállalkozó szellemű fiatal pár együtt szökött meg Bécsbe, még pedig — a modern idők kívánalmainak megfelelően — repülőgéppel. Mire a rendőrség a nyomozást befejezte, akkorra már a házasságot is megkötötték annak rendje és módja szerint, hiábavaló volt tehát a szülők minden tiltakozása.

A lengbergi eset valamivel kellemetlenebbül végződött. Egy lengbergi fakereskedő felesége és egy magyar származású fiatalember volt a szóbanforgó történetnek két főszereplője. A férj, mint mellékalak, csak később lépett közbe. Az asszony és a csábító repülőgépre ültek és hamarosan Prága felé röpitette őket a lengyel gépmadár.

A férj táviratára a prágai rendőrség erőteljes nyomozást indított, de mire kiderült, hogy a keresett párocska valóban eltűnt egy éjsza-

kát Prága városában, akkorra már ismét repülőgépen ültek: továbbutaztak Párizs felé. Nosza szélnek is eresztettek a prágai detektivek néhány sürgönyt Strassburgba meg Párizsba, hogy ahol érik, menten tartóztassák fel őket, de a táviratokra már nem volt szükség, mert a repülőgép a cseh határ közelében viharba került és a pilóta kénytelen volt a gépet visszavezetni Kbellbe, Prága repülőterére, ahol a detektivek tárt karokkal várták már a póruľjárt kirándulókat.

*

A másik, szintén szerelmi háttérű kirándulás hasonló tragikomédiával végződött Londonban. Egy előkelő származású fiatalembertől családja megvonta a támogatást folytonos kártyázásai miatt. A fiatalember a szükséges támogatás híjján valami zsirosabb partival szerette volna szanálni bizonytalan anyagi helyzetét. Hosszas előmunkálatok után sikerült is neki beférkőznie egy vagyonos nagyiparos leányának kegyeibe, a körültekintő apa azonban hamarosan átlátott a szítán és megtagadta tőlük a házassági beleegyezést.

Minthogy a haditervet egyenes uton nem sikerült keresztülvinniök, az ambiciózus fiatalember kerülőúthoz folyamodott. Elhatározta, hogy a lányt Párizsba szökteti és onnan próbálja majd megpuhítani leendő apósa szívét. Bizonyára be is vált volna ez a régi jó recept, azonban szerencsétlenségükre gyorsvonatra ültek, nem pedig repülőgépre s így a játszmát csufosan elvesztették.

A minden hájjal megkent nagyiparos ugyanis, amint szökésükről szemfüles magán-detektívjei utján tudomást szerzett, azon melegeben kirobogott Croydonba, London repülőterére, ott repülőtaxit bérelt és a következő pillanatban megkezdődött a filmregénybe illő, izgalmas hajszja a repülőgép és az egérutat nyert expresszvonat között. A verseny végül is a repülőgép győzelmével végződött, úgyhogy az apa már a kijáratnál várta a mit sem sejtő szökevényeket.

Nem sokat kérdezősködött tőlük, hanem a sóbálvánnyá vált vőlegény oldala mellől leányt karon ragadta, gépkocsijához vezette, majd beültette maga mellé a repülőgépbe és a kiszabadult madárkát visszaröpitette az elhagyott fészekbe.

UNION
ČOKOLADA
KAKAO
BONBONI

Két véres gyilkosság két szomszédos községben

Mikor a politikai ellenfelek nincsenek egy véleményen — A névtelen gyilkos

Becskerekéről jelentik: A bánáti Oporó községben tegnap este véres gyilkosság történt. A község egyetlen kocsmájában iddógált Szaporijek Ráda földműves. Hét óra körül beállított egy ismeretlen ember, aki Borcsa községből jött. Az ismeretlen ember Szaporijek mellé telepedett és együtt kezdtek inni. Hamarosan összeveszett a két Ivótárs, mire az ismeretlen kiment az uccára és kihívta Szaporijeket. Abban a pillanatban, amikor Szaporijek az uccára lépett, az ismeretlen rátámadt és késsel halálra szurkálta. A gyilkos elmenekült, de még az éjszaka folyamán Sefkerinben elfogták a csendőrök. Vallatásnál elmondotta,

hogy ő volt a gyilkos, de a nevét nem akarta megmondani.

Ugyancsak tegnap este gyilkosság történt a szomszédos Baramba községben is, ahol Deszpotović Gyóka, az önálló demokraták ottani szervezetének az elnöke összeveszett Racskov Cseďa földművesrel. A két férfi politikai ügyekről tárgyalt, de olyan hangosan, hogy a vendéglős hamarosan mindkettőjüket az uccára dobta. Itt Deszpotović bottal fejbe vágta Racskovot, aki kést rántott és mellbeszurta ellenfelét. Deszpotović azonnal meghalt.

A gyilkost a csendőrség letartóztatta.

Amerika visszarendelte csapatait a nikaraguai frontról?

Newyorkból jelentik: Coolidge elnök elrendelte a Nikaraguában lévő csapatok visszavonását. Az intézkedés oka az, hogy Coolidge elnök szigorúan meg akarja őrizni az Egyesült Államok semlegességét. Néhány olyan ponton, ahol nagyobb amerikai érdekek forognak kockán, az amerikai polgárok védelmére kisebb őrségeket hagytak hátra.

Az Associated Press, Sacasától szikratávíratot kapott, amelyben tiltakozik az amerikai csapatok Nikaraguában való partraszállítása ellen és tagadja, hogy az amerikaiak élete és vagyona veszélyben forog. Sacasának kijelentése szerint az amerikai eljárás célja az, hogy megakadályozza a liberálisok hadseregének mozdulatait.

Felfedezték a veszettség ellenszerét és a rákbetegség gyógyszerét

Egy hannoveri orvostanár felfedezte a veszettség ellenszerét. Az új gyógyszert Lysinnek nevezték el. Londoni jelentés viszont

arról számol be, hogy két angol orvos felfedezte a rákbetegség gyógyszerét.

A szubotica-i rendőrségen lelkiismeretfurdalástól gyötörve jelentkezett egy tizenhat év előtti gyilkosság tettese

Szuboticáról jelentik: Különös és ritka módon hullott le tegnap a lepel egy tizenhat év előtti Szubotica mellett elkövetett gyilkosságról. A rendőrségen megjelent Csehó János 72 éves hajdújárás földműves, aki kijelentette, hogy érzéki közelgő halálát és bevallja, hogy 16 év előtti Hajdújárás éjszakán megölte Csiva István hajdújárás földbirtokost.

1910-ben Csiva István hajdújárás gazdálkodónál dolgozott mint béres. Csiva részeges, kötekedő ember volt és emiatt rossz viszonyban élt feleségével és husz éves fiával. Többször napokig elmaradt hazulról és ha ebből otthon perpatvar támadt, mindig meggyilkolással fenyegette meg a családját. Az asszony sem sokat törődött a hitvesi hűséggel: közben Bódi Szabó János gazdálkodóval tartott fenn szoros barátságot.

Csiváné és ennek husz éves István nevű fia, többször felszólították, hogy verje agyon a gazdáját. Nagy ígérekkel biztatták, de nem akarta megtenni.

1910-ben, aratás idején, ismét részegen jött haza a gazdája, amiből nagy veszekedés támadt. Csiva ezalatt a pítvarban levő ágyon részegen aludt. Amikor besötétedett a gada huszéves fia újra kiment hozzá és behívta a

lakásba. Itt anyjával ismét rábeszéltek a gyilkosságra, de ő tétovázott és azt mondta, hogy nem meri agyonütni a gazdáját. A fiu ekkor a hálószobából egy régitípusú, kakasos vadászfegyvert hozott elő és azt mondta, hogy ezzel löjje agyon az apját.

Mivel ő maga nem tudott a fegyverrel bánni, a fiatal Csiva töltötte meg a fegyvert, felhuzta a ravaszt, aztán a puskát a kezébe nyomva, kivezette a pítvarba, ahol az öreg aludt.

A fiatal Csiva gyertyát gyújtott és azzal világított, ő pedig a gada halántékához illesztette a fegyvert és elsütötte.

Tettől annyira megijedt, hogy azonnal elbujdosott a tanyáról és hónapokig a közeli szállásokon rejtőzött.

A gyilkosság után a rendőrség megindította a nyomozást, amely egészen tegnapig eredménytelen maradt.

Csehó János kihallgatása után a szubotica-i rendőrség nyomban megindította az új nyomozást és még tegnap letartóztatta Csiva Jánosnét, aki mindent tagad. A rendőrség folytatja az özvegy kihallgatását és a mainap folyamán előreláthatólag újabb letartóztatásokat fog elrendelni.

SIESSEN Duna ucca 21. szám alá

állami osztálysorsjegyet venni, mert már január 11-én van a huzás.
Benő Weiser sorsjegyelárúadó Novisad, Duna ucca 21.

Kérjük, hogy okveillenül tekintse meg az ujévi időre, december hó 1-től január hó 1-ig mélyen leszállított árainkat,

ugy, hogy mindenki olcsón és jól vásárolhat elsőrendű legdivatosabb és legszebb drágaköves arany és ezüst ékszereket, órákat, valamint tiszta ezüst és elsőrendű china-ezüst árukat.

Mínthogy nem ékszerárúdosok, hanem tanult szakemberek vagyunk, teljes szakképzettséggel bírunk, forduljon teljes bizalommal régi csánkhoz.

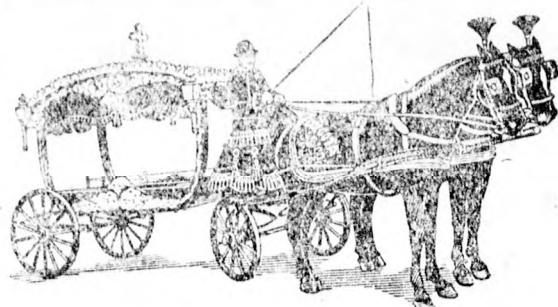
KLEIN és FREIGANG, ékszerész és órás
Novisad, Kralja Petra u. 29.

la bel- és külföldi szemet, — la felsősziléziai diókokszot, — Bel- és külföldi kovácsszemet, valamint

tűzifát

kicsinyben is elad és minden tételt házhoz szállít

Carbon Adolf Nathan és Tsa B. T.
Novisad, trg Oslobodjenja 6. I. (Apoló épület)
Telefon 483.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az asztalos szakmám mellett saját házamban, Uspenska ul. 12. alatt

GOLGOTA

Temetkezési Vállalatot

nyitottam, melynek vezetését Pörge Pál urra bízom.

A temetkezési ügyeket, valamint exhumálásokat bármely vidékről (külföldről is) a legnagyobb figyelemmel és pontossággal intézem a legszolidabb árak mellett.

Tisztelettel: id. Lenkey Imre.

1472-1-0

AMERIKA

ARGENTINA, BRAZILIA, URUGUAY, BOLIVIA, CHILE, PARAGUAY, PERU, KANADA, EGYESÜLT ÁLLAMOK és AUSZTRÁLIA

mindenkinek elérhető

Hogy a sok lelkiismeretlen ügynök és spekuláns tévutra vezetését megakadályozzuk, sikerült a szocialpolitikai miniszterium engedélyével utasoknak tengeren túl való szállítására fiókot felállítani

Novisad, Jevrejska ul. 14.

szám alatt. Leggyorsabb, legbiztosabb és legkényelmesebb átutazás, a legmodernebb gyorsgőzösökön, mint Majestic, Berengaria, Olympia, Aquitania, Homeric, Mauretania, Belgenland stb. a legnagyobb hajózási társaságoktól, mint: CUNARD LINE, WHITE STAR LINE, RED STAR LINE, HOLLANDI KIR. LLOYD.

A passzus és iratok nálunk lesznek felülvizsgálva. Vizumot a passzushoz mi szerezzük be.

Utastásokat és felvilágosításokat a leggyorsabban és díjtalanul eszközöl

Jugoszlávija Express Agencija B. D. N-Sad, Jevr. 14. Kancelarija Osiguravajućeg društva „Sumadija“

Nagy választék

elsőrendű gyarmat-, csemege-árúkból és dílglyümölcsökben

rendkívül olcsó árak mellett kapható

Dimovic-nál.

2112-1-3

Boldoggá avatás

Róma, december hó.

A késő délutáni órákban ezren tódulnak Szent Péter temploma világsodájára. A szent-egyház kupolája lenyűgöző szépségben mered ég felé. Az embertömeg a színek tarkabarkaságában kigyózik az utakon. Tarka már a viseletében, a sötét papitálár sok színben villogó cingulusaival és baretjeivel, apácák és nővérek, meg szerzetesek csuklyái, a pápai testőrség aranytól csillogó formaruhája, polgári ruházat a legkülönbözőbb változatban az ünneplő feketétől a délvidéki uccai élet legszínesebb foltáig. A világ minden tájáról összesereglett emberek arcéle, fejtartása a maga ezerféle változatában a szemet kápráztatja, a minden oldalról felhangzó babiloni nyelvzavar a fület kábítja. Mindez a sok férfi, asszony meg gyerek beözönlik Szent Péter templomába egy solenne beneficario dei venerabile servi di Dio (Az ur tiszteletreméltó szolgáinak boldoggá avatása) várakozik rájuk a maga misztikus fényében és pompájában. A pápai kancellária meghívóján rajta is áll, hogy Sales Giacomo és Santemouche Guglielmo páterek az ünnepség központjai, a valóság meg az, hogy az idetóduló embertömeget csak az az egyetlen, boldogító gondolat lelkesíti, hogy láthassa a pápát, aki önkéntes fogságban tölti a Vatikánban napjait és mégis bármily világi uralkodónál nagyobb hatalommal kormányozza a világ megszámlálhatatlan hívő lelkeit.

Az óriás templom még félhomályban borong. Fantasztikus körvonalakban révedezik a sok szép márványalak meg faragvány, amit istenáldotta művészek teremtettek évszázadok során át. Csak a Michelangelo-kupola ablakán tűz be sűrű sugárkéve és a pápa előoltárján imbolyog gyér gyertyafény. Messze kitérve még a templomkapuk, amiken szakadatlan sorokban áradnak be új meg új csoportok, amelyeket az a remény élte, hogy sikerül majd a Szent Atya egy tekintetét ellesniük. Fakorlátok, a santo anno maradványait tartják az ájtatos hívők tömegeit távol attól az utestől amelyen a pápa kíséretével bevonul. Svájci testőrök festői formaruhájukban, acél-sisakkal a fejükön és alabárdal a jobbjukban könyörtelenül elzárják az utat a főtértől. A hozzávezető keskeny mesgyét néhány pápai kamarás rója, aki ma szintén alig tudja nyugtalanságát leplezni. Így hát még van idő, hogy szemlét tartsunk az embertömegben, amennyire ezt a világ e leghatalmasabb templomának arányai a látszó nélkül szűkölködő szemnek egyáltalán lehetővé teszik

In abito nero rigorosamente accollato e velo, tehát fekete, magasan záro ruhában, fátlyall jelenjenek meg a nők, fekete ruhában a férfiak is. Így kívánja ezt a Basilica vaticana, de csak kevesen voltak erre figyelemmel. Még festői rongyokba burkolódó embereket is látni, de meg a legfiatalabb évjáratu gyerekekben sincs hiány. Ugy látszik, a mostani pápa alatt nem ragaszkodnak a hajdan oly merev ceremóniákhoz. Az óriás hajókat még zürzavaros hangáradat tölti be. Hirtelen elül a zaj, a főoltár lángjai kigyullannak, trombiták harsognak és biborszínű formaruhájukban, feltűzött oldalfegyverrel, döngő léptekkel vonulnak föl a paefrierek, akiket kivont karddal tisztek vezényelnek. Egy-kettőre megalakulnak a sorfalak. A közönség feszült érdeklődése csúcspontjára ér, amikor bezárulnak a templomajtók, ami annak a jele, hogy a pápa elhagyta lakosztályát és büszke menetben közeledik a vatikán lépcsői felől. Ezüstös hangon fölsattanó kürtök a pápai himnusz intonálják. Ekviva-kiáltások és viharos taps üdvözliz az éppen e pillanatban a templomba beforduló menetet. Az ujjongás egyre hatalmasabb, amint ezerféle hangja a falakon és oszlopokon visszaverődik. Fölhangzanak a vezényszavak, a paefrinierek tisztelegnek és a svájci gárdisták merev fogják alabárdjaikat. Közeledik már a menet. A seda gestatorián, amelyet paefrinieriek emelnek a vállukon, magasan a nézők fölött ül a pápa, akinek sápadt, kifejezésteljes arca átszellemülten ragyog. Szemüvegén át

jóságos komolysággal tekint az ujjongó sokaságra. Egyszerű, de festői gesztussal állandóan áldást oszt jobbjaival. Feszült érdeklődéssel csüggenek a biborosok és a többi egyházfjedelmek a látványon. Régmúlt időkbeli való alakok is feltűnedeznek, így Serluppi gróf, az agg főasztalnok, aki már csak nagy fáradtsággal mozog, továbbá Massimo Camillo herceg és mások.

Aztán a menet az előoltárt megkerülve, amelyen a pápa máskor áldozni szokott, a főoltár elé ér. Orgonahangok viharoznak, a

vatikáni énekesek megható templomi éneke fognak és mindenki térdre borul. Halotti csend. A pápai gárdisták szalutálva szintén térdre ereszkednek. Megtörténik a boldoggá avatás. Ujból fölhangzanak az üdvkiáltások és méltóságteljes lépésben, ahogy jött, visszatér a menet, amely fölött ismét magasan trónol a Szent Atya alakja. A menet egyenesen a bejárat felé tart és előtte kanyarodik el, a vatikán lépcsői felé, amelyeken XI. Pius ismét lakosztályába halad föl. Kitérnek szélesen a Péter templom kapuit, amelyeken át a sokezernyi sokaság megint a hétköznapi élet forgatagába merül.

Regényfejezetek a levegőben

Leányszöktetés a felhők országútján — Repülőgépen a szökevények nyomában — Pórujáró kirándulók — Galamb a kalitkában

A leány- és asszonyszöktetések tarka históriáiban maholnap idejét mulja már a gépkocsi, meg a gyorsvonat. Helyét elfoglalja a repülőgép, amely gyorsabb és modernebb, mint a többi közlekedési eszköz, a szökés nagyobb feltűnést okoz vele, mint egyéb prózai járművel, a barátok lelkében fokozottabb irigységet ébreszt és a bátor vállalkozóknak több romantikát ígér.

De nemcsak szökésre, hanem a kereket oldott szerelmespárok kézrekerítésére is gyakorta felhasználják a légijárművet, faképnél hagyott házastársak, vagy kétségbeesett családapák.

Piccio olasz repülőbábornok, amikor a felesége, kis gyermekével együtt hűtlenül elhagyta és Nápolyból Szardinia felé fordította szekere rudját, — rangjához és beosztásához méltón — repülőgépen vette üldözőbe őket.

Egy brüsszeli leányt szintén repülőgépen szöktetett meg angol udvarlója az apacázardából. Amidőn a felbőszült apa a dolgról értesülést szerzett, ő is repülőgépen indult el a szökevények nyomában Anglia felé. Ott házassági tilalmat eszközölt ki a leánya ellen, amikor azonban erről az anyakönyvezető hivatalokat értesítették, az esküvőt már régen nyélbeüthették.

A repülőgéppel végrehajtott kalandos szöktetési történetekért különben nem szükséges Brüsszelbe vagy Angliába mennünk. Budapesten, valamint Lembergben is történt hasonló eset minap, jelöl annak, hogy amióta Magyarország belekapcsolódott a nemzetközi légihálózatba, nemcsak kereskedők, bankárok és diplomaták töreksenek lépten-nyomon kihasználni e modern közlekedési eszköz előnyeit, hanem a szerelmes fiatal generáció is igyekszik tőle telhetően lépést tartani a modern kor követelményeivel.

A múlt év tavaszán — az ilyen eseteket rendszeren a tavasz szokta kiobbantani — a budapesti főkapitányságon megjelent egy fővárosi építész és bejelentette, hogy huszéves leánya ismeretlen helyre távozott. Néhány óra múlva egy állami főtisztviselő is jelentkezett, aki huszonkét éves fiának eltűnését hozta a rendőrség tudomására. A nyomozás során hamarosan kiderült, hogy a két eltűnési eset szorosan összefügg egymással, ugyannyira, hogy a vállalkozó szellemű fiatal pár együtt szökött meg Bécsbe, még pedig — a modern idők kívánalmainak megfelelően — repülőgéppel. Mire a rendőrség a nyomozást befejezte, akkorra már a házasságot is megkötötték annak rendje és módja szerint, hiábavaló volt tehát a szülők minden tiltakozása.

A lembergi eset valamivel kellemetlenebbül végződött. Egy lembergi fakereskedő felesége és egy magyar származású fiatalember volt a szóbanforgó történetnek két főszereplője. A férj, mint mellékalak, csak később lépett közbe. Az asszony és a csábító repülőgépre ültek és hamarosan Prága felé röptették őket a lengyel gépmadár.

A férj táviratára a prágai rendőrség erőteljes nyomozást indított, de mire kiderült, hogy a keresett pároska valóban eltöltött egy éjsza-

kát Prága városában, akkorra már ismét repülőgépen ültek: továbbutaztak Párizs felé. Nosza szélnek is eresztettek a prágai detektívek néhány sürgőnyt Strassburgba meg Párizsba, hogy ahol érik, menten tartóztassák fel őket, de a táviratokra már nem volt szükség, mert a repülőgép a cseh határ közelében viharba került és a pilóta kénytelen volt a gépet visszavezetni Kbelbe, Prága repülőterére, ahol a detektívek tárt karokkal várták már a pórujáró kirándulókat.

*

A másik, szintén szerelmi háttérű kirándulás hasonló tragikomédiával végződött Londonban. Egy előkelő származású fiatalembertől családja megvonta a támogatást folytonos kártyázásai miatt. A fiatalember a szükséges támogatás hiján valami zsirosabb partival szerette volna szanálni bizonytalan anyagi helyzetét. Hosszas elmunkálatok után sikerült is neki beférkőznie egy vagyonos nagyiparos leányának kegyeibe, a körültekintő apa azonban hamarosan átlátott a szítán és megtagadta tőlük a házassági beleegyezést.

Minthogy a haditervet egyenes uton nem sikerült keresztülvinniök, az ambiciózus fiatalember kerülőúthoz folyamodott. Elhatározta, hogy a lányt Párizsba szökteti és onnan próbálja majd megpuhítani leendő apósa szívét. Bizonyára be is vált volna ez a régi jó recept, azonban szerencsétlenségükre gyorsvonatra ültek, nem pedig repülőgépre s így a játszmat csufosan elvesztették.

A minden hájjal megkent nagyiparos ugyanis, amint szökésükről szemfüles magán-detektívjei útján tudomást szerzett, azon melegében kirobogott Croydonba, London repülőterére, ott repülőtaxit bérelt és a következő pillanatban megkezdődött a filmregénybe illő, izgalmas hajsz a repülőgép és az egerutat nyert expresszvonat között. A verseny végül is a repülőgép győzelmével végződött, úgyhogy az apa már a kijáratnál várta a mit sem sejtő szökevényeket.

Nem sokat kérdezősködött tőlük, hanem a sóbálványvá vált vőlegény oldala mellől leányát karon ragadta, gépkocsijához vezette, majd beültette maga mellé a repülőgépbe és a kiszabadult madárkát visszaröptette az elhagyott fészekbe.

Angol klubélet

London, december. A filmről ismerik már képet: süppedő karosszékekben férfiak gubbaszkodnak. Mindenkin szmoking van. Hangtalan csönd. Egy simára borotvált arcból egyszerre pipa mered ki. Néha gondolattheresen újságot olvas valamelyik. Vagy akár keresztbe rakja a lábait, hogy érvényesüljön a lakkcipő meg a selyemharisnya. Az olvasóterem ajtaja felpattan, egy livrés boy elkiáltja magát: miszter Hopkinst keressék! Egy Mr. felkászálódik és az előadás megindul.

A film nagyon közel jár az igazsághoz. Megfelel egészen a londoni feudális klubok képének, ahova a high society férfiai bejáratosak. A klub jellegzetes kifejezési módja egy bizonyos, megszabott életstílusnak, a férfitársaság egy tipikusan angol fajtájának.

A klub azonban önmagában még nem meríti ki a társaséletre irányuló célját. A nagy parlamenti multtal bíró országban a klubnak politikai veretel is kell birtania. Így pld. a Carlton-klub, amely a képzelhető legelőkelőbb, társadalmilag pedig teljesen egyedülálló, ezzel még nincs teljesen jellemezve. A döntő az, hogy ő a szélső konzervatívok klubja. Tagjainak száma annyira korlátozott, hogy a várományosokat már születésükkor bejelentik, hogy férfikorban beléphetnek a klubba. Némely klub egy fontos politikai egyéniség körül jegecesedik ki, amint pld. Fox alapította a tizenhétedik században a Brooks-klubot. Az ilyen klub mindaddig életképes, amíg az ünnepeit politikai képe el nem halványul a közéletben. A Brooks-klubról pld. beszélnek öreg urak, hogy benne még a tizenkilencedik század nyolcvanas éveiben is összejött évente háromszor négyszer híres államférfiak válogatott társasága, hogy megemlékezzenek Fox Charles Jamesra, akinek egészségére mély csöndben üritették poharaikat. Ugyancsak azok az öregurak beszélnek, hogy a klubdíjakat felemelték, amelyek jövedelméből Foxnak még fennmaradt adósságait egyenlítették ki. Aztán még egyet: hogy minden javaslatot, amely fűrdő- és öltöztetőszobák építését célozta, elvetettek, mert „azok a köztisztasági viszonyok, amelyek mr. Fox idejében megfelelőek, utódjai legjobbjait is kielégíthetik“.

Nagyobb jelentőségre tesznek az olyan klubok, amelyek valamely parlamenti párt otthonául szolgálnak, mint pld. a National Liberal Club. Itt aztán a politikai cél a fődolog. Ennek szolgál a Gladstone-könyvtár, amelyet a nagy angol államférfi alapított, a távirati ügynökség, amely a klub tagjait éjjel-nappal értesíti a politikai eseményekről. Dohányzószobák, billiárdtermek, éttermek, postahivatal stb. egészítik ki az olyan nagy klub berendezését, mint aminő a National Liberal Club, amely e század két első évtizedének talán legbefolyásosabb klubja volt. Ha az ilyen párt kormányra kerül, a pártklub természetesen főhadiszállássá válik a kormányzatnak. Természetesen társasélet se hiányozhat az ilyen politikai klubban, mert így kívánja ezt az angol common sense.

A polgári élet számára vannak más klubok, amelyek nem játszanak ugyan szerepet a közéletben, de az egyedülálló férfi életét dominálják. Ezek a boarding-clubok. Penziók, amelyek klubszerűen vannak berendezve. Az ilyen kluboknak tagjai vagy férfiak, vagy nők. A klubba való felvétel két klubtag ajánlására történik; egy egyszerű klubban az évnegyedi taksa 12—20 shilling. Szobát is lehetett bérelni, akár a szállodákban, heti 15—30 shillingért. A szobák azonban nem valami csinosak; a bérben benne van a világítás, fűrdő és a kiszolgálás díja. Az ilyen boarding-clubokban, amelyek a kontinens penzióinak felelnek meg, a szobákban csak hálóznak és ingóságokat tartják a lakók; napközben a klub társashelyiségeiben időznek, ahol könyvtár, olvasószoba, játéktér, szalonok, látogatósobák és más hasonló helyiségek bőven vannak.

A könyvtárban épügy találni regényeket, mint tudományos műveket és újságokat. Külön dolgozószobákban üzleti levelezéseiket végzik a klubtagok. Az étterem olyan, mint akár-melyik jó polgári vendéglő. Egy diner 1—1½ shilling. A reggeli olcsóbb. Az ilyen klubban azonban nem kötelező a szmoking vagy akár-

milyen más estélyi öltözet. Népszerű viselet mostanában a fekete zakkó, amihez csikos szürke nadrágot hordanak. A klub tagjai megismerkednek vagy nem — ez temperamentum dolga. Vannak klubtagok, akik évszámra elmennek egymás mellett, újságot olvasnak egy szobában, ugyanabba a könyvtárba járnak, a fűrdőszobák folyosóján reggelenként félig meztelenül találkoznak — anélkül, hogy valaha akár egy szót is váltanának. A klubokban —

nincs borralaló. Összefoglalva az angol klubélet tanulságait, azt lehetne mondani, hogy a klubtag úgy tehet-vehet, mintha odahaza, a saját házában volna, anélkül, hogy egy könyv, egy szék vagy a legcsekélyebb tárgy is az övé volna. Lehet, hogy így van, de akkor valamennyi hamis fikció közt, amit a nagyvárosban fellelhetni, kétségkívül ez a fikció a legpraktikusabb és a legkényelmesebb.

A berlini csillagvizsgáló igazgatója nyilatkozik az idej Marskutató eredményeiről

Berlin, december.

A föld lakói számára az idén mindenestre a Mars a legérdekesebb planéta, mert aránylagosan legközelebb kerül a földhöz, alkalmat adott az asztromosoknak a tudományos kutatás lehetőségére. A berlin-treptowi csillagvizsgáló vezetősége ezt a kedvező alkalmat széleskörű Mars-akcióra használta fel s a csillagvizsgáló pompásan felszerelt termeiben a legmagasabb tudományos igényeknek megfelelő, de a laikus közönség számára is fölértékes specialis Mars-kiállítás rendezett.

A kiállításról szuperlatívuszok használata nélkül is el lehet mondani, hogy páratlan a maga nemében. Mindent magába ölel, amit eddig erről a sokat vitatott bolygóról a tudományos kutatás fel tudott deríteni.

Ujságíró számára a kiállításnak — zárt osztálya a legérdekesebb. Ebben az osztályban a laikus közönség csak egy tudós asztromos vezetésével léphet be, nehogy a szakkérdésekben járatlan publikum agyában téves fogalmak rögződjenek meg a Marsról és „lakóiról“. Regények, röpiratok, fantasztikus rajzok vannak itt felhalmozva, a költői elképzelés gyakran meglepően, éles, legtöbbszörre lázbeteg csapongásai, amelyeknek középpontjában természetesen a gyerekijszító szörnyeteg vagy az „Übermensch“-é finomodott szellemi lény: a Marslakó áll!

Megvannak-e a lehetőségek arra, hogy a Marson a föld élő lényeihez hasonló emberi vagy növényi vegetáció létezhessen? A kiállításnak a Berlinben élő külföldi újságírók előtt való bemutatása alkalmával, módomban állott erről a kérdéssel beszélgetést folytatni F. S. Archenhold dr.-ral, a berlin-treptowi csillagvizsgáló világhírű igazgatójával, akinek a Marskérdésben folytatott tudományos kutatásai nemcsak a csillagászati szakkörben, hanem a közönség széles rétegében is ismeretesek.

— A föld ugyan minden két évben és negyvenkilenc napban a Mars közelségébe kerül, ez a közelség, jobban mondva távolság azonban mégis olyan óriási — az idén 69 millió kilométer — hogy a Mars felületén a legprecízebb műszerekkel sem figyelhetünk meg meg annyi részletkérdést, mint például a holdon, amely csak 384.400 kilométernyire van tőlünk. A treptowi csillagvizsgáló távcsövével a holdon még megtudunk különböztetni két olyan pontot, amelyek csak 20 méter távolságban fekszenek egymástól. Ha ugyanezt a nagyítást alkalmazzuk a Marsra, akkor ez a 20 méter már 3200 méterre növekszik, mert a Mars 160-szor olyan távol van tőlünk, mint a hold. Ez már maga is elegendő annak a bizonyítására, hogy minden olyan közlemény, amely az úgynevezett Marslakók külsejére vonatkozik, a fantázia birodalmába tartozik, mert hisz egy marslakónak 3 kilométer magasnak kellene lennie, hogy a földről a lehető legerősebb nagyítás útján láthatóak.

— De a nagy távolság ellenére is igen sok mindent látunk a Marson. A legtisztábban láttuk az úgynevezett fehér sarki sapkákat, amelyek télen megnövekednek s tavasszal, a nap sugarainak hatása alatt éppen úgy, mint földünkön a hó, — lassan összezsugorodnak: elolvadnak. Ezt az érdekes folyamatot az idén is megfigyelhetjük a nagy látcsövel. Két hónappal ezelőtt még nagy jégtömegek voltak a Mars felénk fordított déli sarkán, most pedig, mi-

után a Marson éppen nyár van, majdnem teljesen eltűntek.

— A föld csak 1829-ben kerül ismét a Mars közelébe s akkor, december 16-án a szomszéd bolygó eléri legnagyobb látszólagos átmérőjét. Éppen úgy mint most a bolygó magassága a horizont fölött, — ma ez a magasság 52 és fél fok, 1928-ban még ennél is nagyobb, 64 fok — úgy hogy a föld légköre a bolygó képét nem fogja elhomályosítani s ezáltal a Mars felületi jelenségei fokozottabb mértékben láthatókká válnak. A Mars egén a föld kétszer akkorán látszik, mint a mi egünkön a Mars, mert a föld átmérője 12.800 kilométer, a Marsé pedig körülbelül ennek a fele.

— A Mars levegője olyan vékony, mint a föld levegője a legmagasabb hegyek csúcán, de még sem elegendő sűrű arra, hogy a földön élő lényekhez hasonló élőlények kifejlődését lehetővé tegye. De azért mégis van valami kis jogosultsága annak, ha a Mars bolygót gyakran „a második földnek“ nevezik.

— Érdekes, hogy a Mars északi félgömbjén, a sark körül, egy-két héttel ezelőtt fehér színű képződmények, ami arra vall, hogy ezen a vidéken, ahol a tél kezdődik, a jégtömegek egyre növekednek. Ebben az időben hajnali 3 óra tájban az északi sarkvidék óriás területeit fehérnek láttam, aminek magyarázata kézenfekvő: a fehérség friss dér volt, amely a késő őszi éjszakában képződött. Ez a fehérség néhány óra múlva, a földön képződő dérhöz hasonlóan, el is tűnt, amikor a nap sugarai erősebbekké váltak. A fagyási produktumok az északi sarkok körül egyre szaporodnak, amíg az intenzív fehérség állandóvá válik. Ez a téli állapot pár hónapig tart s azután tavasszal a fehér sapka ismét fogyni kezd, a hőtömegek elolvadnak, éppen úgy, mint most a déli sarkon.

— Jellemző, hogy az úgynevezett csatornák, melyekhez fantasztikus magyarázatokat fűztek, a sarki olvadás megindulása után egyre élesebben tűnnek fel s számuk fokozatosan szaporodik. A csatornák szélessége gyakran 80 kilométer s hosszúságuk néha a 600 kilométert is eléri. Feltűnő a csatornák egyenes vonala. Különös, hogy a csatornák soha sem végződnek a szárazföldön, hanem mindig vagy egy másik csatornába, vagy tengerbe torkolnak. Ezek a tengerek gyakran óriási kiterjedésűek. Néhány napon át tisztán meg tudtam különböztetni a híres „Solis lacus“-t, az úgynevezett naptavat.

— A Mars majdnem ugyanannyi idő alatt fordul meg saját tengelye körül, mint a föld, az évszakok azonban majdnem kétszer olyan hosszúak, ami abból magyarázható, hogy a Mars 668 nap alatt teszi meg az utat a nap körül, a föld pedig 365 nap alatt. A víz és szárazföld viszonya is más. A földön kétharmad víz és egyharmad szárazföld van, a Marson egyharmad víz és kétharmad szárazföld. A Mars tengereinek alakja is igen különös. Néha kör alakúak, néha félkör, vagy négyszöglet mutatnak, de legtöbbször szabályosak. Mindegyikbe öt-hat, sőt több úgynevezett csatorna is torkollik.

**Hirdessen a
Délbácskában**

Súlyos gázmérgezésben betegedett meg egy öttagú család a Lövész uccában

Csőrepedés folytán az uccáról beáramló gáz már két hét óta volt érezhető, de a család nem tudta, hogy gázömlés okozta a mérgezést -- Tegnap reggel az összes betegek elvesztették eszméletüket -- Az orvosok megállapították, hogy súlyos esetről van szó

Amikor a noviszádi gázgyár megkezdte üzemét, a „Délbácska” felhívást intézett a lakossághoz, amelyben rámutatott mindazokra a veszélyekre, amelyeket az esetleges gázömlés okozhat s nyomtatékosan figyelmeztetett mindenkit, hogy minden egyes esetet, amikor valahol gázszag érezhető, azonnal jelentse be a gázgyárnak. A nyolc esztendő óta szünetelő üzem alatt ugyanis több olyan átépítkezés történt a városban, amikor a kőműves mesterek, nem számolva azzal a körülménnyel, hogy a gázgyár valaha még működni fog, egyszerűen befalazták a régi gázcsöveket. A gázgyár igazgatóságát tehát nem terheli mulasztás, ha a közönség, a többszöri figyelmeztetés dacára sem alkalmazkodott az utasításokhoz, hiszen tudvalevő, hogy a legtöbb esetben a közönség nem törődömségéről van szó. Mielőtt az üzem megindult volna, a gázgyár vezető mérnöke is több ízben nyilatkozott a gázömlés következtében támadható veszélyekről s részletesen felsorolta azokat az óvintézkedéseket, amelyeket gázömlés esetén alkalmazni kell. Az első napokban több ilyen bejelentés történt s a gázgyár emberel azonnal kiszálltak a helyszínre, ahol rendbehozták a hibákat. Ha a gázgyár figyelmeztetése dacára mégis történtek a városban kisebb-szerű balesetek, a mulasztás nem az üzemet terheli.

Súlyos gázmérgezést okozott a fővezeték-ből kiáramló gáz Ibsics Róbert póstatisztviselő, Lövész ucca 41. számú lakásán, ahol egyszerre ötven betegedett meg gázmérgezés folytán. Az eset annál feltűnőbb, mert a lakók kijelentése szerint a gázömlés már két hete érezhető s bár minduntalan meg-megújuló mérgezéseket okozott, a család nem jelentette be a gázömlést, állítólag azért, mert nem tudta, hogy gázömlés okozza a mérgezést.

A feltűnést keltő esetről a következő értesüléseink szólnak:

A titokzatos szoba

Ibsics Róbert, a noviszádi postahivatal főpénztárosa feleségével és hat éves kisleányával már évek óta anyósa, özv. Bergmann Eleonora Lövész ucca 41. számú házában lakik két szobás lakásban. Az udvarról egy kisebb szobába lépünk, melyet azelőtt konyhának használtak s innen a hálószobába jutunk, a melynek két ablaka az uccára nyílik. A hálószoba butorzata két ágy, két szekrény, asztal, székek és mosdó s a család ebben az szobában töltötte el a nap legnagyobb részét. A hideg idő beálltával Ibsics felesége csak reggel szellőztette a szobát és délelőtt tíz órától kezdve állandóan zárva tartotta az ablakokat.

December 15-én Ibsics Róbert furcsa szagot kezdett érezni a szobában s reggelre kelve rendszerint fejfájással ébredt. Felesége Mária ugyancsak heves és lüktető fájdalmakról panaszkodott s napközben ismételtlen hányási inger fogta el. Kezdetben nem tulajdonítottak nagyobb jelentőséget a minduntalan ismétlődő rosszulletnek s bár a furcsa szag leginkább éjjel vált érezhetővé, amikor az ablakok zárva voltak, a család nem is sejtette, hogy gázmérgezésről van szó.

Az ugyanabban a házban lakó Mraz Péterné, aki özv. Bergmann Eleonora leánya, szintén több ízben megfordult Ibsics lakásán s ugyancsak erős szagot érzett, amely az ucca felől áramlott be a szobába. Alighogy pár percig tartózkodott a lakásban, Mraznét is heves fejfájás és hányási inger fogta el, de most már a kis vaskályhának tulajdonította a rosszulletet, melyet szénnel fűtenek s így első pillanatban szén-gázmérgezésről tartott. Másnap azután fával fűtötték be a kályhát, de az intenzív szag továbbra is elterjedt a szobában s a szellőztetés dacára sem akart ellillanni.

Már-már rémmesék terjedtek el a szomszédban a „titokzatos szobáról”, ahol a család tagjai rejtélyes tünetek között betegednek meg. Gázömlésre akkor még senki sem gondolt,

bár nap-nap után szinte penetráns szagot árasztott az uccai fővezetékéből kiáramló gáz, amely az egész uccában terjedt el.

Tegnapelőtt Ibsics Mária és a hat éves Irénke olyan rosszul lett, hogy már nem tudtak felkelni az ágyból. Özv. Bergmann Eleonora erre átvette a betegek ápolását, de alig hogy félóráig tartózkodott a szobában

elájult és összeesett.

Az uriaszonyt azonnal ágyba fektették s most már Ibsics Róbert édesanyja, Ibsics Józsefné vette át a betegek ápolását. Ibsicsnét azonban ugyanaz a sors érte, mint Bergmannnét; a betegszobában levő rövid tartózkodása után ő is elájult.

Tegnap reggel, amikor Mraz Péterné benyitott a szobába, az öttagú család mozdulatlanul feküdt az ágyban. Amikor Mrazné ébresztgetni próbálta a betegeket, kiderült, hogy mindnyájan önkívületi állapotban fekszenek.

Ibsics Róbert, aki a szomszéd szobában aludt, ahol a gázömlés nem volt érezhető, azonnal orvosért szaladt. Néhány perccel belül megjelentek dr. Bauer József és dr. Szalontay Zoltán orvosok, akik első segélyben részesítették a családot. Az orvosok megállapították, hogy

súlyos gázmérgezés esete forog fenn.

Nyomban kinyitatták az ablakokat és rövid vizsgálat után megállapították, hogy a ház előtt levő fővezetékéből intenzív gázszag terjed, amely már két hete veszélyezteti a család életét. A fővezeték valószínűleg megrepedt és az ablak nyílásain át behatolt a szobába. Szalontay dr. azonnal értesítette a gázgyár igazgatóságát, amely nyomban kiküldte közegeit a veszélyeztetett helyre. A munkások felásták a földet és még tegnap délután rendbehozták a hibát, amely végzetessé válhatott volna Ibsics családtagjainak életére, ha nem állapítják meg угyszólván utolsó pillanatban a mérgezés okát.

A közoktatásügyi minisztérium meg van elégedve a diákok kötelező egyenruhájának bevezetésével

Az egész országban bevezetik a diákegyenruhát — A leányoknál jó erkölcsi hatása van az egyenruhaviseletnek

Az idei tanév kezdetén Noviszádon, akár csak az ország sok más városában, az iskolák igazgatói egy érdekes ujjtással próbálkoztak; elrendelték, hogy a diákok egyenruhát hordjanak. A fiúk egyelőre csak egyensapkát kaptak, míg a lányoknál szerény és egyszerű öltözetet is írtak elő, hogy ezzel a mai feltűnő öltözködéstől és ennek káros erkölcsi következményeitől megóvják a fiatal lányokat. Az egyensapka bevezetése pedig a jobb ellenőrzést is biztosítja a diákok felett.

A közoktatásügyi minisztérium, csak a napokban küldött szét az iskolák igazgatóságainak egy köriratot, amelyben azt ajánlja, hogy ahol a körülmények ezt kívánják, vezessék be a diákoknál az egyenruharendszert. A körirat szerint az egyenruha bevezetése inkább a nagyobb városokban szükséges, ahol a mai társadalom nagyobb befolyással van a gyermeklélekre, míg a kisebb városokban, ahol az iskola felügyelete intenzívebb, az egyenruha bevezetése nem szükséges. Ha valamelyik iskola

A „Délbácska” munkatársa meglátogatta tegnap a megbetegedett családot, amely teljesen apatikusan fekszik az ágyban.

Egyikük sem tud beszélni, görcsökben vonaglanak és üveges szemmel, értelmetlenül tekintenek a belépő felé.

Az ablakok tárva-nyitva állanak s a nap-sugár melegen süt a betegek halvány arcára. A hat éves Irénke már jobban érzi magát, a szobából kivitték a szomszédos hálószobába, ahol hamar összeszedte magát, de még mindig fejfájásra panaszkodik. Ibsics Józsefné és özv. Bergmann Eleonora halotthalványan és szótlánul merednek a plafon felé. Ibsics Róbert felesége is megnémult s bár erőlteti a beszélgetést, egy szó sem jön ki a szájából. Látszik rajtuk, hogy sokat szenvednek. Az orvosok abszolút nyugalmat és friss levegőt ajánlottak, ha nem lépnek fel komplikációk, pár napon belül felépülnek.

Mraz Péterné izgatottságtól remegő hangon meséli a legutóbbi napok érthetetlen eseményeit:

— Nem tudtuk, hogy gázmérgezésről van szó. Nem is kell csodálkozni azon, hiszen teljesen elszoktunk a gázszagtól. Házunkban sohasem volt gáz, már harmincöt esztendője lakunk benne s mindig petróleummal világítottunk. Hálát adunk az égnek, hogy két olyan kiűnő orvos sietett segítségünkre. Ha nem állapítják meg, hogy gázmérgezés forog fenn, a szegények talán már elpusztultak volna. Így is nagyon rosszul vannak, beszélni sem tudnak. Most, hogy kijavítják a hibát, talán már eszméletre térnek. Az orvosok megnyugtattak, hogy nem lesz komolyabb baj. Adná a jó Isten!

Ibsics Róbert, aki szintén napokig betegeskedett, tegnap már minden veszélyen túl volt s reggel már az irodájában is megjelent.

— A főpénztár mellett nem szabad betegnek lennem — mondotta — s bár a családom állapota igen súlyos, a kötelesség előbbrevaló.

A szerencsétlen család tragikus sorsa iránt nagy részvét nyilvánul a városban s tegnap is tömegesen keresték fel a betegeket a jóismerősök és barátok, akik izgatottan tárgyalták a könnyen végzetessé válható eseményt.

2 HARRY LIEDTKE -film egyszerre!!

Apollo január 1-2.

A hintáslány

Vígjátékattrakció
6 felvonásban

Főszereplők:

Ossi Osválda és Harry Liedtke

Odeon január 1-2.

Csákó és Kalap

(Der Feldherrnhügel)

RODA-RODA világhírű szatirája 6 felvonásban

Főszerepben:

Mária Mindszenty és Harry Liedtke

HIREK

B. u. é. k.

Tekintettel arra, hogy az újévet családi körben óhajtom ünnepelni, b. jóakaróimnak, akik esetleges gratulációkkal akarnak felkeresni, ezennel tudomására hozom, hogy újév napján nem leszek odahaza. Magyarán mondva, újévkor senkit sem fogadok. Ezzel szemben, hogy b. látogatóim jókívánságait előre is viszonzom, ezennel ünnepélyesen gratulálók:

a péknek, aki reggel 6 órakor szokott megtisztelni egy-egy káffel és sóspereccel,
a házmesternek, akinek megható köszönését kecses fejbőlintással szoktam viszonzni,
a kéményseprőnek, aki rendszerint pont újévkor szokta kisöpörni a kályhát,
a mosónőnek, aki lelkes elragadtatással negyvenhatosra szokta kivasalni negyvenkettes galléromat,

a póstásnak, aki január 1-én kézbesíti a karácsonyi képeslapokat (a huncut!)

a felesnek, aki hiába próbál megfejti, mert újévkor mély álomba ringat a fényes jövő boldog tudata,

a szemetesnek, aki rendszerint másnak a portáján szokta összeseperni a szemetet s aki nem tévesztendő össze a „szemessel”, akinek viszont újévkor „áll a világ”,

a szenesnek, aki viszont nem tévesztendő össze a szemetessel, bár a legutóbb szállítandó szén is inkább szemétnek illett be, mint szénnek,

a fűderesnek, aki amugy is eleget keres, mert fia is keres s én nem keresek,

a soffőrnök, aki legutóbb is adós maradt tíz lóerővel s most rajta keresem a differenciát,

a hordárnak, aki ugyan nem létezik Noviszádon, csak újévkor, amikor elhordja a pénzemet,

a kifutónak, aki csak akkor fut, ha nem kell futni s akit csak futólagosan szoktam elintézni,

az újságkihordónak, akinek nagylelkűen összes ötleiteimet adományozom díjmentesen,

a hitelezőimnek, akiknek fényes elégtételül szolgálhat, hogy megnyerték a hiteletemet,

a pincérnek, aki csak akkor ér a pincébe, ha már lehörpintettem boromat, tehát nem kaphat borralalót,

végül az új munkakormányának, Nikaraguának, Uruguayának, El Bluffinak, Ben Hurnak, Lincoln Benettnek, Borszalónának, a népszerű Fuchsnak, a legszebb Valencia nyakkendőnek (fux populi, fux dei), Szép Helénának, Flamman Peti kilitáló krematóriumának (ahogy azok kinéznek, akik a krematóriumból kinéznek), Harry Liedtkének, Palásti Ferencnek és Küldjebeelőfizetésének.

Esetleges borralalók a lakásomra intézendők.

B. U. É. K.

K. A

Ben-Hur

1927. Január 1. Szombat

Római katolikus: *Ujév*. Protestáns *Ujév*. Görög keleti: (Dec. 19.) *Bona*. A Nap kel reggel 7 óra 48 perckor, nyugszik 16 óra 18 perckor. A Hold kel 5 óra 6 perckor, nyugszik 2 óra 25 perckor. Nemzeti Színház: délután: A drótosót; este: Mintaférj. Apolló mozi: A hintásieány. Odeon mozi: Csákó és kalap.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése.) Északnyugat felől hideghullám közeledik felénk. A szelek gyengék maradnak, csak a déli Tengeremelléken lesz kisebb Bóra. A derült idő kelet felé terjed, de északnyugat felől köd fog közeledni. Eső és hó nem lesz. Az ország nagy részében enyhe marad, az északnyugat felől jövő hideghullám éjjeli fagyokat fog okozni, Noviszádon csendes, nagyrészt derült idő lesz reggel köddel. A hőmérséklet minimuma 0 C°, maximuma 5 C° lesz.

Nem is művészet...

készíteni jó kávét... ha ehhez „Valódi” Franck-kávépótlékot használunk, amelyből kiadóságánál fogva már egy kis mennyiség is elegendő, hogy igen izletes és zamatos kávét kaphassunk.

A tapasztalt háziasszony azért mindig csak:

„Valódi” FRANCKOT
dobozban vagy csomagban

védjeggyel vásárol.

a malom

— Boldog újévet kíván lapunk olvasóinak, hirdetőinek és barátainak a **Délbácska szerkesztősége és kiadóhivatala.**

— A *Délbácska legközelebbi száma a mai ünnep miatt kedden reggel a rendes időben fog megjelenni.*

— A **noviszádi kath. egyház népeségi statisztikája.** A noviszádi kath. egyházban 1926-ban született 414. Fiu: 195, leány: 204. Halvaszületett: 5. 1925-ben 392, fiu: 182, leány: 210. Meghaltak 1926-ban: 292, férfi 113, nő 89, gyermek 90. 1925-ben: 316, férfi 111, nő 104, gyermek 101. Házasságot kötöttek 1926-ban 147, 1925-ben 150 pár.

— **Teadélután.** A „Knyeginya Zorka” jótékony nőegylet vasárnap, január 2-án délután négy órakor teadélután rendez a Szloboda nagytermében Archipova, Baranov és Klemencsics fellépéssel. Belépőjegy teával és szendvicssel 25 dinár.

— A **vojvodinai gyáriparosok szövetségének közgyűlése.** Január 2-án délelőtt tíz órakor tartja meg a vojvodinai gyáriparosok szövetsége ez évi rendes közgyűlését a noviszádi tőzsde épületében.

— **Mindenkinek könnyű és kifizetődő,** ha saját maga készíti el otthon üres óráiban szmyrna vagy perzsa szőnyegét. Szővőszék és ráma nélkül egész könnyű módszer, amely csupán csak egy szórakoztató kézimunka. Az összes hozzávaló anyagot és gyapjút, valamint előfeszített minták a legjutányosabb árban *Burghardt Dániel* cégnél (az arany csillaghoz) Novisad, Kralja Petra ul. 26. kapható. Felvilágosítással szívesen szolgál.

— **Eljegyzés.** Petrovics Mártát eljegyezte Pummer Dezső Budapesten.

Világszenzáció

— **Köszönetnyilvánítás.** Amikor szegényes, kis házam leégett, mindenemtől megfosztva kétségbeesett helyzetemben a jó emberek fordultak segítségért. Az első negyedbeli magyarság nem tagadta meg jó szívet és nagyobb összeget gyűjtött össze nyomorgó helyzetem enyhítésére. A leghálásabb köszönetemet fejezem ki mindazoknak, akik pénzbeli segítséggel támogattak, elsősorban Findeisen Gusztáv urnak, a Schiff Ábrahám cégnek, Bárdos és Brachfeld cégnek, Weiss Jánosnének, a Zsak sportegyesületnek, Lerch István kőművesmesternek, aki tégladományaival hozzájárult házam újbóli felépítéséhez, valamint az első negyedbeli magyarságnak, amely a legnagyobb kétségbeesés pillanatában sietett segítségemre. Özv. Fülöp Györgyné.

Angol Poulloverok, sálak, Pyjamák, nyakkendő-
ujdonságok megérkeztek.

Fuchs divatárüzlet

a volt Burmann üzletében, Kr. Petra 30.

Ölő Sirás.

Néked adom
Véreből köpült minden aranyom:
A szűz jóságot és a bünt,

Hogy ajkadon
Talájam fáradtfejtű hajnalom
Ismét, ha álmunk tovatűnt.

Reád sirom
Az istenáldást és örömhintón
Ködbesuhan beteg átkunk,

És csak megyünk,
Megyünk, míg valahol megpihenünk,
És gyilkos csókot váltunk...

Huszár Sándor.

— **Gazdát cserélt a kátyi vendéglő.** A Káty Község legszebb helyén álló s a modern kor igényeinek, még a városhelyt is megálló Peszirac István-féle nagyvendéglő a mai napon gazdát cserélt, amennyiben azt Kelpert Jakab vendéglős megvette s a vendéglő üzemet már január elsején átveszi.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Iskolanővérek hálásan köszönik Ladisics és Talzon; Jakovljevic, Holik és Kessler uraknak a szövetet; Fojt urnak a saphákat, Ott urnak a cipőket; Bachinger urnak a könyveket; Wähl cukrász urnak a finom cukorkát és a Névteleknek adományait, melyet címünkre a Szegény gyermekek részére karácsonyi ajándékként küldtek. Fizessen érte az Ur Jézus! Küldjön Önöknek az újévben sok-sok lelki örömet és áldást! Kísérje a Kongregantákat is az 53 szegény gyermek halálja, kiket csendes, de áldozatos munkával felruháztak. — Az iskolanénék.

— **Olció kokor lábtörők Hemler** butorüzetében Noviszád.

Január 7.

— **Könnýtések a magyar vizumok beszerzésénél.** Az utazóközönség nagyobb kényelme érdekében a magyar vizum beszerzése végett a feleknek nem szükséges a magyar követség utlevélhivatalánál Beogradban személyesen jelentkezniük. A nem személyesen jelentkezők utlevelei a látamozás beszerzése céljából 1927. január 2-től kezdődőleg a felkért vidéki SHS kereskedelmi kamarákhoz, a noviszádi Putnik utazási irodához és a beogradi Magyar Kereskedelmi Megbizotthoz (Beograd, Palata Akadémia) is benyújthatók, illetve megküldhetők. Az utlevelek átvételére felhatalmazott fenti intézményekhez benyújtott vagy azok címére postán megküldött utlevelek — vizummal ellátva — haladéktalanul lesznek a felekhez visszajuttatva.

— **Megszökött egy kémkedéssel vádolt kikindai joghallgató.** A noviszádi ügyészség kémkedéssel vádolta Martinek Ede 30 éves kikindai joghallgatót. A vádirat szerint

Martinek Ede 1920—1922 között a budapesti államrendőrség hivatalnokja volt és mint ilyen, több ízben igazolatlanul lépte át az SHS királyság határát. Ilyen alkalmakkor ellenőrizte állampolgárainkat és adatokat gyűjtött a hadseregről és mindezt mint SHS állampolgár tette. Martineket igen gyakran látták budapesti követségünkönél, ahol hadőteles egyéneknek érdeklődött katonai természetű ügyek iránt. Kikindára is gyakran eljött, de nappal sohasem látták az uccán, hanem csak éjszaka. 1921 júliusában többször látták Martineket Kikindán, még pedig olyanok, akik Budapesten is találkoztak vele. Ezek feljelentették Martineket, akit erre letartóztatott a rendőrség. Martinek tagadta, hogy kémkedett. Ennek ellenére is közel két évig vizsgálati fogságban volt, ahonnan 1923-ban kiengedték, de rendőri felügyelet alá helyezték. A noviszádi törvényszék tegnapi tüzte ki az ügy tárgyalását, de miután Martinek Magyarországra szökött, nem tarthaták meg a tárgyalást.

— **Orvosi hír.** Dr. Brezovszky Nándor szanatorlumi sebészorvos szabadságáról visszatért és rendelését újból megkezdte.

— **A vasúti hídról a Dunába ugrott.** Csütörtökön éjjel 11 órakor a vasúti hídon lett posztoló rendőrnek feltűnt egy jobb öltözötű ember, aki izgatottan sétált a hídon. Mielőtt a rendőr megszólította volna, az ismeretlen fiatalember felkapaszkodott a híd korlátjára s hatalmas ivben a Dunába ugrott. Az öngyilkos rövid idő múlva a víz felszínére került és segítségért kiáltott, majd ismét eltűnt a hullámokban és nem került többé elő. A hullát még nem sikerült megtalálni. A rendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen öngyilkos személyazonosságának kiderítésére.

Összezsukható vaságy 200.- dinár

és feljebb kapható **Csányi Zoltán lakatos mesternél**, Novi Sad, Željeznička (Petőfi) u. 38. szám. Ugyanott egy fiu lakatos inasnak felvétetik. 25 x

— **Bírót sértegetett az ügyvéd.** Dr. Tyeremov Dragomir noviszádi ügyvéd 1922 május 16-án a noviszádi járásbírószágon sértő szavakkal illette Jeremics járásbíróját. Ez ügyben tegnapi tüzték ki a törvényszéki tárgyalást, de nem lehetett megtartani, mivel Tyeremov betegsége miatt nem jelent meg.

— **Huszonöt év alatt 46156 új templomot építettek Amerikában.** Newyorkból jelentik: Az egyik amerikai protestáns lap tudósítása szerint, az Egyesült Államok területén, az utolsó 25 év alatt 46156 új templomot építettek. Ezek között messze kimagasló számmal szerepel a katolikus egyház templomépítkezése.

— **Mérges gázok két munkást megölték.** Dűdelingenből (Luxenburg) jelentik: A dűdelingeni kohóban egy olvasztókemence fűtése alkalmával a réseken mérges gázok ömlöttek ki. Az olvasztókemence közelében levő munkások belélegezték a gázt és eszméletlenül estek össze. Két munkást sikerült megmenteni az életnek, kettő azonban meghalt.

Elsőrendű tűzifákat, porosz szenet és kokszt legolcsóbban házhoz szállítanak Schwarz Testvérek, Ribnji trg 11. Telefon 9.

— **Németországban ártatlannak tartják a kémkedés gyanúja alatt Párisban letartóztatott angol kapitányt.** Londonból jelentik: A Daily News interjú közöl, amelyet berlini levelezője Weber dr.-ral folytatott, akitől a francia lapok Stranders angol állampolgárnak, Párisban történt letartóztatásával kapcsolatosan azt írták, hogy a német kémiszolgálat vezetője. A tudósító szerint Weber dr. részletesen ismertette, hogy mindazok a vádak, amelyeket ellene és a Párisban letartóztatott Stranders angol kapitány ellen emeltek, teljesen alaptalanok.

— **Spanyolországban vonatokat temet el a hófúvás.** Madridból jelentik: Órák-hosszat tartó megfeszített munkával sikerült kiszabadítani azt a vonatot, amelyet a Madrid-Albacete vonalon, a hófúvás eltemetett. Két elakadt személyvonatot is sikerült kiszabadítani. A havazás tovább tart és emiatt több vonatot nem indítanak el a pályaudvarokról. A hava-

FOGJÁK MEG!!

az Ujesztendőben a szerencsés-jüket és siessenek sorsjegyet vásárolni a **Lipkovicz-tőzsdében.**

zás több falut teljesen elvágott a külvilágtól. A hóval elborított falvak megközelítése érdekében segélyakciót indítottak.

— **Trockij lesz Szovjetország berlini nagykövete.** Rigából jelentik: A népbiztosok tanácsában, Trockijnak berlini követté váló kinevezését hozták javaslatba.

— **Bélyeggyűjtők halálos rohama egy új bélyegfajtaért.** Párisból jelentik: Az egyiptomi Port-Fuad kikötővárosban, az új kikötő alkalmával a kormány új bélyegeket bocsátott ki, amelyért a bélyeggyűjtők nagyszámúban vonultak fel. A kiadott bélyegmennyiség elégtelennek bizonyult, mire a tömeg megröghanta a postahivatait. Rendőri beavatkozásra került a sor és valóságos harc támadt, amelynek folyamán számos ember megsebesült. Eddig ötven haltak bele sérüléseikbe.

— **A REVÜ újévi száma nagyszerű tartalommal jelent meg.** A főbb cikkek közül, kiemeljük: Csuka Zoltán: Új indulás előtt. (Vezetőcikk) Mérő Margit: Kilencedik esztendő. — Eredeti riport a táncoló Berlinről. — A Revü Párisban — Ki az a jugoszláv szépség, aki filmszerződést kap Amerikában — A Darázs-fészek kritikája — Az Ingenykenyér karácsonyi akciója — Mit fognak táncolni az idei bécsi bálokon? — Chaplin és a szerelem — Dinics Mihály színművész karikatúrája — A Szép Heléna reprize Noviszádon — A Revü februári reklámbájljának részletei — A Csákó és kalap filmismertetése — Tamás István filmszenáriójának folytatása — A Revü új 100 dináros pályázata stb. stb. A nagyszerűen sikerült újévi szám ára 3 dinár. Kapható mindenütt.

— **Tegnap jegyezték utoljára a világpiacon a magyar koronát.** Budapestről jelentik: A tőzsdén tegnap jegyezték utoljára koronaértékben az árfolyamokat és hétfőtől kezdve, pengő értékben fogják jegyezni. A külföldi fizetési eszközöket is pengőértékben jegyzik hétfőtől kezdve és a külföldi tőzsdéken is tegnap jegyezték utoljára a koronát.

— **Tojáskereskedőket csapott be.** A noviszádi törvényszék büntetőtanácsa 1926. július 30-án tartott tárgyalásán két évi és két hónapi börtönrre ítélte Mrkusics Zsárko noviszádi kereskedőt, mert 1923. március 8-án egy fuvarlevél duplikátot szerzett, amelyet a Hartmann és Konen szubotícai cég nevére állított ki hat láda tojásról, a duplikátot elküldte a cégnek, amely erre ki is fizetett neki 9500 dinárt; 1923. április 18-án ugyanilyen módon 23.000 dinárt csal ki a Hartmann és Konen cégtől, később még kétszer vett fel hasonlóképpen 33.000 dinárt a Hartmann és Konen cégtől. A feljebbviteli bíróság tegnap jóváhagyta az elsőfokú ítéletet.

— **Változás a munkásbiztosító fogászati rendelőjében.** A noviszádi munkásbiztosító fogászati rendelőjében a következő változás történik január 1-től kezdve: dr. Vucskovics fél 2—3 óra között, dr. Kassovitz fél 6—7 óra között rendel.

— **Salak bármely mennyiségben ingyen kapható a villamostelepen.**

— **Újabb nyomozást indítanak a Tisza gyilkosságban.** Budapestről jelentik: A jövő héten az ügyészség újabb pótnyomozás megindítására utasítja a rendőrséget a Tisza gyilkosság ügyében. Néhány újabb tanut hallgatnak ki, Gertner Marcel újrafelvételi kérelmével kapcsolatosan.

— **Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését, és megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttorője megállapította, hogy a Ferenc József víz abszolút megbízható hashajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.**

SPORT

Ma délután 2 órakor

OSKV—J. Makkabi serlegmérkőzés
a Karagyorgye-pályán, bíró André.

Az időjárás hirtelen tavaszra fordult és így a Karagyorgye-pálya kitűnő talaján ma teljesen reális körülmények között megjátszott mérkőzésre lehetünk elkészülve. A játékviszonyok kedvező alakulása talán inkább a Makkabi együttesének válik előnyére, mert ha a talaj vizes és csúszós maradt volna, úgy azon az OSKV nagyobbtechnikájú legénysége már eleve plusszal indult volna a küzdelembe. A győzelmet azért még így sem hódíthatja el tőle a Makkabi, legfeljebb erősírámu és élvezetes játékkal a minimálisra csökkentheti.

Holnap, vasárnap délután 2 órakor

NAK—Rádnicski serlegmérkőzés
(elődöntő) Karagyorgye-pálya, bíró Zsivánovics.

A Karagyorgye-pálya szikkadt talaján játsszák le ezt a mérkőzést, nem pedig a NAK-pályán, amint azt tegnapi számunkban jeleztük. A küzdelemre mindkét csapat csaknem teljes első garnitúrájával áll ki és így a mérkőzés, a karácsonyi serlegért folyó küzdelem egyik legérdekesebbjének ígérkezik. A mérkőző csapatok nagy felkészülése teljes mértékben indokolt, mert hiszen ennek a találkozásnak eredménye sorsdöntő jelentőségű a karácsonyi serleg sorsára. A győztes ugyanis jogot szerez arra, hogy a január 7-én lejátszásra kerülő döntőben résztvegyen. Eldöntetlent, vagy minimális NAK győzelmet tippelünk.

Ma délután 2 órakor a NAK és Rádnicski ifjúsági csapatai mérkőznek a NAK pályán.

A NAK futballszakosztálya felkéri a következő játékosait, hogy vasárnap d. u. fél 2 órakor a Nak pályán megjelenni sziveskedjenek: Dussing, Markovics, Majer, Róka, Saró, Autonics, Aleks, Heterle, Neuwirt, Past II., Lerch, Lenci, Schäffer, Jubász, Subics.

Sportkapitány

TŐZSDE

1926 december 31.

A dinár árfolyamai

Budapest 1255—1262.50, Bécsben 1246—1252, Prágában 5850—59, Berlinben 734.50—738.50, Triesztben 3920—3950, Londonban 275.

Novisadi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések.)

Buza, bácskai, 75—76 kg-os, 2 százalékos d. k. kötés 285 (100 mm), szerémi szokvány d. k. kötés 291 (100 mm). Zab, bácskai 100 százalékos kassza, d. k. kötés 160. Tengeri, bácskai d. k. kötés 139 (100 mm), bácskai, fehér 2—3 százalékos d. k. kötés 147.50 (100 mm), bácskai, III—IV—V. Novisad vidéki d. k. kötés 158. Irányzat csendes. A tőzsde ma zárva lesz.

Szerkesztésért és kiadásért felel

TOMÁN SÁNDOR

Hivatalnoknő

több évi gyakorlattal ki a szerb—német—magyar nyelvben, gépirásban és pénztárkezelésben jártas, állást keres. Cim a kiadóba.

Az Apatini Sörgyár R. T.

a nagyérdemű közönségnek, vendéglősöknek, szatócsoknak stb.
a **szombori** és **noviszádi** fiókjai útján ajánlja a legjobb minőségű

„Vojvodsko“ és barna söreit

Novisadi fiókja foglalkozik ezenkívül mindenfajta

tüzifa, koksiz és szénnek

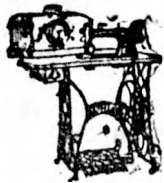
nagyban és kicsinyben eladásával. A fát vágva, aprítva, valamint a szenet, kokszt
2029 jutányosan házhoz is szállítja. 3x

Lombfűrész szer-
számok — Lomb-
fűrész vasalások -
Lombfűrészdeszkák
Lombfűrész minták

SCHLOTTER OSZKÁR
vaskereskedés
NOVISAD
Futoski-put 18

Képesárjegyzék ingyen!

Mielőtt bármiféle ajándékot vesz,
tekintse meg dusan felszerelt
raktáramat

KERÉKPÁR, VARRÓGÉP
és **GRAMOFONBAN.**

Jung Henrik

Novisad, Safarikova ulica 9. szám.

KOMLÓDRÓT

cinezett és fekete, minden számban gyárszerű lerakat.
Legolcsóbb árak mellett novisadi raktáramról rö-
gön szállítok. Szükségletét **meglepően olcsón**
szerezheti be nálam. Meggyőződésül kérje be
áránlatomat.

Kuszli Gyula, vaskereskedő
Novisad, Temerini u. 8.

RELIEF

festéshez alapozó festék, színes
fémor, csillámgöngy, selyem és
posztópor minden színben

TEMPERA festék **TEMPERA** pót-
lófesték **BÁTTIK** **FESTÉK**

és minden hozzávaló kelléket nagy
választékban legjutányosabban szállít

Bröder i Kovács
NOVISAD, Futoski put 43.

Férfi és női Kalapok

legolcsóbban és a leg-
nagyobb választékban
az ujonnan megnyit

„**NAPREDAK**“ Kalapgyár raktárában
Novisad (Kr. Petra 3.)

Tulajdonos: **FOTIVEC ANTAL**

SZÖVET

SELYEM

BÁRSONY és **VÁSZON**

nagy választékban
elsőrangu gyártmányok

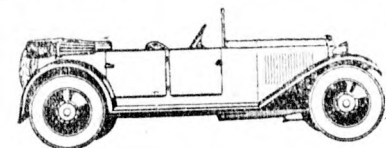
KARA JÓZSEF

NOVISAD, Futoski p. 48

MERCEDES

— **BENZ** új
tipusu 6 ci-
linderes
130.000-D-től
felfelé. Haszn-
nált Autók:

1 Steyer Typus IV., 1 Benz 10/30, 1 Daimler 8 24,
1 Ford Teherautó, 1 Fordson olwerekével, vala-
mennyi kifogástalan állapotban olcsón eladó.
Ford és Fordsonok részére csiszolt, gaz és
olajtömített **Kolberingek** lépcsős bevágással
darabonként 16 és 17 dinár. — Minden méret
olcsón kapható. Kromnikkel szelepek és duralumi-
nium kolbnik raktáron.

Autóspecial-műhely

Novisad, Sibinjanin Janka 22

Sár és hócipő javítás

valamint mindenféle lágy-gummi munkát vállal

Hubatschek Frigyes

Novi Sad, Görög iskola ul 6. (udvarban)
2108-1-2

Első és legrégebb jugoszláv redőny- és vaskonstruktóárú gyár

BERNOLD SYLVESTER

NOVISAD

Šumadijska ulica 14-18.

Fiók: **BEGRAD**

Došitjeva ulica 51.

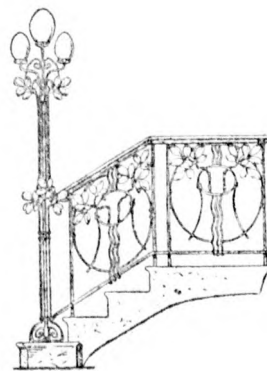
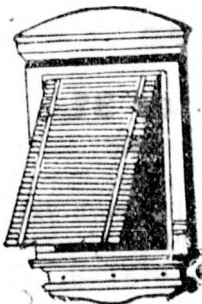
Telefonszám 2-34

Telefon 3258.

Alapítva: 1885.

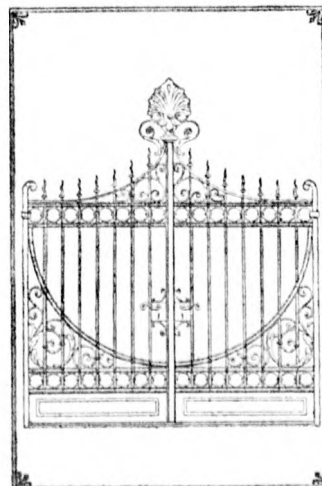
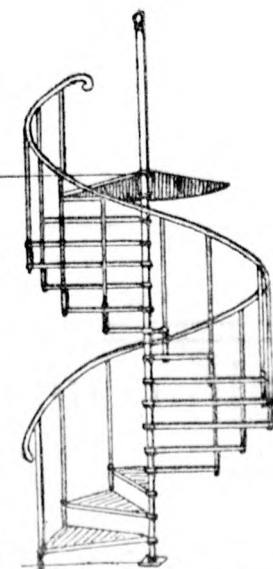
Készítményei:

Acélredőny „Esslingen“-féle
faredőnyök, zsalusablakok,
szövött redőnyök, amerikai
„Foss“ vászonroliók.

Felvonók (lift)

teher- és személyfelvonásra. Min-
denféle tűzhelyek, vaskonstruk-
ciók, tetőkonstrukciók, rácsozá-
sok, portálok mindenféle kivitel-
ben és mindenféle épület- és
lakaiosárú, munkák.

PRVOJUGOSLAVENSKO TRANSPORTNO d.d.

SCHENKER & Co. NOVISAD

Strand ut 7.

Telefon 413.

Értesítjük t. üzletfeleinket és a n. é. közönsé-
get, hogy vállalatunkat, amely eddig kizárólag nem-
zetközi szállítással foglalkozott, kibővítettük helyi-
szállítási osztállyal és ezen osztály vezetésével
megbíztuk

Fischer Adolf urat,

aki hosszú éveken át volt önálló szállító, úgy hogy
már az ő sokévi gyakorlata garancia arra, hogy min-
den nekünk átadott megbízás a legpontosabban és
legszakszzerűbben lesz elintézve.

**A mi előnyös szállítási áraink ki-
zárnak minden konkurenciát.**

ugyszintén átveszünk mindenféle árut beraktározásra
a mi száraz és minden igényt kielégítő raktárainkba
nagyon előnyös feltételek mellett.

A beraktározott áru értéke szerint adunk lom-
bard-kölcsönt és az árut lehet részletekben átvenni
és kifizetni.

Kifizetjük a vámot a mi közvetítésünk által
külföldről érkezett áruk után, beraktározzuk úgy, hogy
azt tőlünk részletekben lehet felvenni. Beraktározást
és lombard-kölcsönöket igen kedvező feltételek mel-
let nyújtunk.

Kérjük t. üzletfeleinket, hogy számos megbízás-
sal tiszteljenek meg bennünket és maradjunk

teljes tisztelettel

PRVOJUGOSLAVENSKO TRANSPORTNO d. d.

SCHENKER & Co.

Munkáslányokat

felvesszünk

Brača Kramer

Mali Liman.

A nikotin öl!

Mindenki könnyen leszokhat az egészségre ár-
talmas dohányzástól, vagy azt mérsékelheti Dr.
Rascher-féle Putschtableta használatával Cso-
magja 30— és 42— Din. „Aurora“ Betéti tár-
saság, Kamenica 3 (Srem)

<p>Bernold Szilveszter redőnygyáros Novisad</p>	<p>Boldog Új Évet Kíván 1927 U E 1927 K 1927 összes üzletfeleinek, vevőinek, üzletbarátainak stb.</p>		<p>Papyrus könyvkereskedés és a Schmolka hirdetőiroda Novisad</p>
<p>Velja Luković a „SRPSKA KRALJ“ szálló és étterem tulajdonosa Novisad</p>	<p>Miloš M. Raletić rőfösdivatáruház Novisad</p>	<p>N. Krémer a „LINDE“ étterem tulajdonosa Novisad</p>	<p>Dušan Nastić cipőáruháza a „HUMANIK“ cipőgyár képviselője Novisad</p>
<p>A. Malčić uri divatszabó Novisad, Trg Oslobođenja</p>	<p>Mojsović i Drugovi tvornica bonbona Novisad</p>	<p>„Bristol“ Trafik Novisad, Željeznička ulica 27. Az állami osztálysorsjegyek elárusítója</p>	<p>Slavko Marmoš és Aug. F. Bahinger specialis autóműhelye NOVISAD, Sibirjanin Janka 22.</p>
<p>Veréb Nándor a „FEHÉR ÖKÖR“ vendéglő és étterem bérelője Novisad</p>	<p>Weiss István borbély és fodrász Novisad, Kr. Petra ucca 30.</p>	<p>Petrović és Krausz angol uridivatszalon Novisad, Trg Oslobođenja</p>	<p>Dornstädter cukrászda Novisad</p>
<p>Fuks Oszkár, a különleg. bélyegzőüzlet tulajd. NOVISAD</p>	<p>Schal Ignác fodrász Usztavszka ulica broj 54.</p>	<p>Boldog Újévet Kívánok tisztelt vendégeimnek és ösmerő- seimnek Martinovics Ferenc, fodrász mester, Futaki-ut 74.</p>	<p>Vendégeimnek, ismerőseimnek és jóbarátainak ezuton is Boldog Újévet Kívánok Kott József, vendéglős Laza Telečki ucca.</p>

SZŐRME-ÁRUHÁZ

Mélyen leszállított újévi áruk, az az összes kész szőrmekabátoknál és kabátok szőrmézésénél

Használja ki a kedvező alkalmat és tekintse meg gazdagon felszerelt raktárunkat

NETTEL és FARKAS

1777

NOVISAD,

1-3

KRALJA PETRA-ULICA 27. SZÁM

Hölgyek! Figyelem!

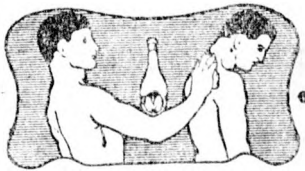
egy partie bársony kalapot eladunk Din. 100-tól felfelé. Olcsón vállaljuk velur és filz kalapok javítását és festését, azonkívül aszurozást és aplikálást.

Salon „RUŽA“ Pašičeva (Ćurčijska) ul. 17.

Sofför, Gépész, Fűtő tanfolyam és vizsga

Folytatólagos szerb-, német- és magyar előadások. Belépés bármikor lehetséges. EREDMÉNYÉRT GARANTÁLUNK. **Automobil és motor technológia** Engedélyezve a keresk. és ipar. minisztertől **NOVISAD, Kralja Alexandra ul. 7. Az udvarban.**

Rheuma, köszvény, izomgyulladás, szaggatások, fáradtság, általános testi gyengeség esetén, továbbá vízbe vagy cukorra csepegtetve gyomorfájásnál, a torok, fog, haj és szem ápolására, továbbá a fürdővizhez keverve felnőttek és gyermekeknek legjobb szer a

Törv. védve

BRÁZAY

Mentholos SÓSBORSZESZ

Kapható ismét

minden gyógyszertárban, drogeriában és jobb üzletben. Vezérképviselet és lerakat az SHS királyság részére:

DESTILLAT D. D. ZEMUN

BRÖDER & FENYŐ

Nemzetközi szállítók

Fiók: **WIEN**

NOVI AD

Telefon: 292. Sürgőnycim: Impex

Fiók: **PASSAU**

Express-Áruforgalom

sürgős küldemények számára 10 kg-tól felfelé **Wienből** Novisad, Subotica, Beograd, Nis, Zagreb, Ljubljana, Maribor állomásokra.

Szállítási idő a távolsághoz képest — maximum 24 óra! Fix tarifák!

Információk és díjszabással szolgál:

BRÖDER & FENYŐ, NOVISAD

Boldog Ujévet Kiván

vevőinek, vendégeinek, ismerőseinek:

Monašević S. Dusán divatárúháza Novisad	F. DIETRICH bördíszműárú üzlet Novisad	V. KOLARSKI fűszer, csemege és gyarmatárú kereskedés Novisad
Grand Hotel „SLOBODA“ r. t. igazgatósága Novisad	Sava Nišević vaskereskedés Novisad	Burghardt Dániel rövid, kötött és díszműárú üzlet Novisad
Guttman Alex. szállító Novisad	Ertl Bálint ékszerész és órás Novisad	Bachinger István könyvkereskedő Novisad, Njegoševa u. 14.
Klein és Freygang órák és ékszerész, Novisad	MONASEVITS és STANISITS divatárúháza Novisad	Wiegenfeld Jaša angol szövetraktára, Novisad, Kr. Petra u. 13
Fischer J. és Fia Novisad	Tausch János órák és ékszerész, Novisad	Drogeria „Hygiea“ K. ZSIVOJNOVIC Novisad, Trg Oslobodjenja 2.
Seidling Pál órák, ékszerész és optikus Novisad	Nettel és Farkas szőrmeárúháza Novisad	SPILLER csemegeüzlet Novisad (Vasember palota)
„Autocar“ Ford autók és felszerelési tárgyak lerakata Novisad, Trifkovičev trg.	A. Kirilović fűszer és csemegeüzlet Novisad	Truppel Béla hangszerkereskedő Novisad
Braća Novaković szabók és ruhakereskedők Novisad, Pašičeva u. 3.	Zima i Drug papír és írószerkereskedés Novisad	Milovanovics György szücs és szőrmekereskedő Novisad
ELITE KÁVÉHÁZ Tulajdonos Várady Lajos Novisad	Losdorfer Róbert fűszer kereskedő Novisad, Futoški put 22.	Alex. Krstić fűszer és csemegeüzlet Novisad, Pašičeva u. 10.
Neupauer István fűszer és csemegeüzlet Novisad, Futoški put	Kovács János fűszer és csemegeüzlet Novisad, Magyar u. 60.	Pušić Emil fűszer és csemegekereskedés Novisad, Futoški put
Warnuss Pál fűszer és csemegekereskedés Novisad, Magyar u. 62.	Sárközi István fűszer és csemegekereskedés, Novisad	Lustig Lajos bank és váltóüzlet, Novisad
TOMASEV EMIL a New-York étterem tulajdonosa Novisad, Pašičeva u. 23.	Sarbak János angol úri szabó Novisad, Karadžičeva (Vörösmarthy) u. 5.	KARDOS hirdető iroda, könyv és lapterjesztő vállalat Novisad, Vilsonov trg 7. — Telefon: 3-70.

Boldog Ujévet Kiván
vevőinek és jóakaróinak **Juszt Gyula**,
írógépkereskedő, Kralja Petra 30, Telef. 95.

Vendégeimnek, jóbarátaimnak
és ismerőseimnek
Boldog Ujévet Kivánok
Lemler József
vendéglős.

Boldog Ujévet Kiván
vendégeinek, ismerőseinek és jóbarátainak
Abrahám Ignác, fodrász mester.

Tisztelt vendégeinek
Boldog Ujévet Kiván
Koch, borbély
Njegoševa 2.

Tisztelt üzletfeleinek és rendelőinek
Boldog Ujévet Kiván
Farkas és Dürbeck könyvnyomda,
NOVISAD, Željeznička ul. 30.

Tisztelt vendégeinek
Boldog Ujévet Kiván
Milata János,
vendéglős, a kórházzal szemben.

Vendégeimnek, jóbarátaimnak és ismerőseimnek ezuton is **Boldog Ujévet Kivánok**. Tisztelettel **Botos Pál-né**, vendéglős. Futaki u. 94.

Hálás köszönetet mondok, tisztelt vendégeimnek az elmúlt évben szives pártfogásukért és
Boldog Ujévet Kivánok
Dropka Ferencné, vendéglős.

Ismerőseimnek, jóbarátaimnak és vendégeimnek
Boldog Ujévet Kivánok
LAKI JÓZSEF, vendéglős.

PRÓ HIRDETÉSEK

ELADÁS

Legjobb minőségű RÉZ-MOSÓÚST és KATLAN, PÁLINKAFŐZŐ ŪSTŐK legnagyobb választékban MALOČIĆ VASO-nál Novisad, Kisačka u. 32. 1740-1-100

OLCSÓN ELADÓ: 2 Ganz 34 cm. dupla Hengerszék, különböző szíj-farcsák, transzmissiók és malom alkatrészek. Reichel gépműhely, Novisad, Streljačka 47.

SZŐLŐVESSZŐK. Mindenfajta amerikai tőkek, metszett és gyökérvesszők eredeti Teleki-féle szelekciók, nemesítés Berlandi-érre. „Prvi Jugoslovenski Loznjaci” Daruvar. Kérésre árjegyzéket küldenek. 2005-1-6

1/4 hold TELEP házzal együtt eladó. Cim: Daranyi-telep, II. csop. 28. sz. özv. Schvraká-né (Zikmund kapitány mellett.) 57-1

KIADÓ

SZOBA és KONYHA kiadó. Cim: „Reklam” Novisad, Vilson-ter 7. 2129-1-2

KIADÓ azonnal 1 szoba, konyha és mellékhelyiségekkel álló lakás Deakova (Árpád) u. 61. 67

ALLÁST KERES

Ügyes SOFFÓR azonnali belépésre állást keres. Cim: „Reklam” hirdetőben Novi Sad, Vilson-ter 7. 2112-1-2

FÜSZERKERESKEDŐ-segéd alkalmazást keres Beszél szerbül és magyarul. Cim: Keszler Dezső, Novisad, Temerinska ul. 111. szám. 48

KERESLET

RŐFŐS kereskedősegéd azonnal felvétetik. Cim: „Schmolka” hirdetőjében, Novisad. 2148-2

3-4 szobából álló CSA-LÁDI HÁZ megvételre kerestetik. Ajánlatok Schenker & Comp. Novi Sad, Sremska ul. 7. Manojlović részére küldendők. 2109-1-2

Vennék jó gyártmányú, jó állapotban levő rövid ZONGORÁT vagy PIANÓT. Cim: Lipković-tözsdeben, Novisad. 39

VEGYES

Elsőrendű HÁZIKOSZT, kitűnő italok, naponta ZENE, TÁRSASEBÉDEK és BANKETTEK megrendezését vállalja WINKLE-sörccarnok. Torer György vendéglős. 1070-1-1

SZERB és FRANCIA nyelvre oktat több évi praxissal, könnyű módszerrel nyelvmesternő. Cim a kiadóban. 66

ARANYLÁNC lóherével elveszett a Futaki-uton. Megtaláló adja le Kardos hirdetővállalatnál, Vilson-ter 7.

HIRDETÉSEK

Nő szabósághoz tanulóleány felvétetik
Djura Pašić
Uspenska ul. 1.

Szén! Nagyban és kicsiben. **Állandó raktár!** Malmok és tégiagyarak, valamint kályhák fűtésére az

Ivanovački-szén

a legjobb és a legolcsóbb
Vezérképvelet az egész Vojvodina részére:

U. M. Georgijević Novisad,
1997 Kralja Petra-utca 7. — Telefon 451. 1-0

Perfekt mérlegképes könyvelő,
német-magyar levelező,
aki a szerb nyelvet is bírja, január, esetleg február 1-re állását változtatná. Szives megkeresést a „Délbácska” kiadójába kér. 2111-1

JEANNINE
LANGSTEINERNÉ HAJÓS JANCSI
Francia és angol
DIVATSZALON
NOVISAD
Jevrejska 4, I. emelet
Géphimzést és Plissét vállalok. Varrónőknek engedmény

Boldog Ujévet Kiván
vevőinek, vendégeinek, ismerőseinek:

Steva M. Dundjerov rőfősdivatáruház NOVISAD, Kralja Petra-utca 13.	„AUTOCAR” műszaki vállalata autók és gépek eladására NOVISAD, Trifkovicsev Trg. 5.
Stolz Károly „Kraljica Marija” söröző és étterem bérlelője NOVISAD	Cvejanović i Šustran férfiszabók Novisad, Laze Teleckog-utca 3.
Braća Mišić könyv- és papírkereskedés Novisad, Kralja Petra-utca	Torer György „Winkle” söröző és étterem bérlelője Novisad
Tomas Emil cipészeti műhelye Novisad, Kralja Petra-utca 19.	Öhler Blattmann mezőgazdasági gépek raktára Novisad, Strand-ut
Szücs Ferenc vendéglős a „Vig Tűzoltóhoz” Novisad	Bubori Lajos borbély Novisad, Magyar-ucca
„Express” Autogarage Novisad, Magyar-ucca 53.	Nagrabecsült vevőimnek boldog Ujévet kívánok és további pártolást kérek Milan Jovanović „Mali Bata”-hoz c. cipőüzlet, Laza Kostica 31.
Knipl György fűszerkereskedő Novisad, Futoski-put	Weisz Ádám borbély Novisad, Futoski-put 45
„SLAVNIĆ” vendéglős és szálloda Novisad	Braća Krajačević fotel-pe Novisad, Strand-ut
Pašić György női divatterem Novisad, Uspenska-utca 1.	A tisztelt vevőinknek boldog Ujévet kívánunk Braća Nikodimović pékek, Novisad, Futoski-put 15.
A t. vendégeimnek és barátaimnak boldog Ujévet kívánok Dotlić Sava vendéglős az „Oroszlánhoz” Novisad Futoski-p 102	Maločić Vasa rézműves Novisad, Kisačka-utca
Kellemes Ujévet kíván az összes vevőinek és ismerőseinek Moljac V. György vegyeskereskedő Novisad, Kiszacska-ut. 20.	Kopolović György vendéglős Novisad, Futoski-put 38.
Brittig Márton hentes és mészáros Novisad, Kralja Petra-utca 22.	„REKLAM” hirdetőiroda Novisad, Vilsonov Trg. 7. Telefon 580.

Dus raktár a leg-utolsó divat szerint
NŐI HÉZITÁSKÁK
RIDIKÜLÖK
PÉNZTÁRCÁK
ARTATÁSKÁK
UTINESERER
MANIKÜR
UTIBŐRÖNDŐK
LŐSZERSZÁM
NYERGEK, CÖRGAMASCHNI és az összes Disműaruh
DITRICH FRIGYES
Kr. Petra 30. **NOVISAD** Bőrárukészítő
NAGY VÁLASZTÉK KONKURENCIA NÉLKÜL

BOLDOG UJÉVET

t. vendégeimnek, jóbarátaimnak és ismerőseimnek
Szikora József vendéglős és családja
Streljačka (Lövész) ucca 53. szám.

Boldog Ujévet kíván
vevőinek és ismerőseinek
Hölzl Simon, angol uriszabó

TÖLGYFA KOMLÓOSZLOPOK

legolcsóbban minden hosszúságban és vastagságban kaphatók

ERDŐIPARI TÁRSASÁGNÁL, STARI FÜTOG

KOMLÓ ZSINEGET

2/2 ajánl a

Fonó- és Kötélverőgyár
r. t. Odžaci

DINÁR 29.-ért

kilogrammonként

1292-1-0

KIR. UDV.

SZÁLLÍTÓ

"FRUŠKOGORAC"

PEZSGÓGYÁR R.-T., NOVISAD

Elsőrendű gyár, mely a pezsgőt szigorúan a francia gyártási módszerint (Flaschengährung) készíti és ennélfogva a

"FRUŠKOGORAC" PEZSGŐ

az elismert legjobb belföldi gyártmány.

A zagrebi, novisadi, ljubljani és subotici kiállításokon arany-éremmel kitüntetve

Próba-póstaküldeményt, mely 8 üvegből áll, 500 dinárért franko, láda, csomagolás és szállítással — kívánatra utánvétellel — küldünk.

Ezuton hozom a Novisadi és környékbeli n. é. közönség szives tudomására, hogy több mint 20 év óta fenálló szállítási vállalatomat 1927. I. I. felosztalom és ezentúl a PRVO JUGOSLAVENSKO TRANSPORTNO d. d.

SCHENKER & Co.

cég helyszállítási osztályát vezetem.

Amikor az eddig irántam tanusított bizalomért hálás köszönetet mondok, kerem, hogy azzal a jövőben is megtisztelni sziveskedjenek.

Fischer Adolf
szállító, Novisad.

Elszakíthatatlan harisnyák

csakis BRAČA SCHÖNBERGER-nél
Novisad, Jevrejska ul. 6

Olcsó házhelyek

és egy két lakásból álló ház két-két szobával a város központjában, olcsón eladók. Közlebbit:

Schwartz Testvérek fatereskedő cégnél,
Novisad, Ribnji trg 1.
1676 1 0

Leltározás előtt hihetetlenül olcsó árak!

Szövetek, velour deline, selyem és gyapju szilzskin, karakil
férfi szövetek télikabátra és ruhára és minden más cikk

Braća H. Gabaj, a Koronához

Knez Mihajlova ul. 33.

BEOGRAD

Telefon 23-22.

Értesítjük vevőinket, hogy nagy tétel téli árut 40—50% ármérsékléssel hozunk forgalomba.

Mélyen tisztelt vevőinknek ajánljuk, hogy dusan felszerelt raktárunkat saját érdekében tekintsék meg és győződjenek meg olcsó árainkról.

Szabad megtekintés, vételkötelezettség nélkül!

Velour de line tiszta gyapju 140 cm. sz. 120 Din.	Lutre-szilzskin felöltőre és kabátra 180 dinártól kezdve
Selyem szilzskin felöltőre és kabátra 220 "	Karakil felöltőre és kabátra 120 cm. sz. 120 Din.
Tiszta gyapjuszövet minden színben 30 Dinártól kezdve	Selyem velvet, angol áru, minden színben 40 dinártól kezdve
Mintás bélés anyag 180 cm. széles 25 Din	Prémbőrök minden színben 8 cm. sz. 50 dinár darabja
Nehéz tiszta selyem 90 cm. széles 65 dinár	Nehéz crep de chine 100 cm. széles 80 dinár.

FÉRFI SZÖVETEK:

Angol férfi szövet: 60, 80, 100, 120, 150, 180, 220, 260, 280, 300, 320, 330, 360 dinár métere.

Angol dublészövet férfi raglánkabátra: 160, 200, 250, 300, 450 dinár métere.

Teljes hozzávaló (cugehör) 220, 240, 260, 280 dinár.

FRANCIA NŐI SZÖVETEK:

Női szövetek legmodernebb szövessel, ruhára, kosztümre és köpenyre 200, 180, 160, 140, 130, 120, 100, 90, 80, 70, 60, 50, 40, 35, 30 d. m.

Köpenyselyem fekete és modern színekben 100 dinár — Krep de chin 30 dinár

Vászon paplan- és párnahuzatra — Vászon leánykelengyére — Opál batiszt minden színben 100 cm. széles 25 dinár

MARADÉK MINDEN CIKKBŐL HIHETETLEN OLCSÓ ÁRON!

Magyarított Parkas és Dierbeck könyvnyomdájában Novisad, Željeznicka (Petőfi) ul. 30. Telefon: 488.